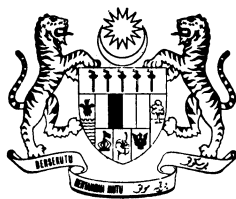

Jilid III
Bil. 28

Hari Rabu
26hb Oktober, 1977

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEEMPAT
Fourth Parliament

PENGGAL KETIGA
Third Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 3113]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Saraan Hakim (Pindaan) [Ruangan 3149]
Rang Undang-undang Pelelong (Pindaan) [Ruangan 3154]

USUL-USUL:

Menangguhkan Mesyuarat di bawah Peraturan Mesyuarat 18 [Ruangan 3144]
Mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak
Sivil dan Politik 1966 [Ruangan 3156]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI NIK AHMED KAMIL, D.K.,
P.M.N., S.P.M.K., S.J.M.K.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN BIN
ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, DATO SERI DR.
MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J.,
K.M.N. (Segamat).

„ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S.,
(Pelabuhan Kelang).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATUK HAJI MOHD.
ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK SERI HAJI HAMZAH BIN
DATUK ABU SAMAH, S.M.K., S.I.M.P., S.P.D.K. (Temerloh).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI,
P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

„ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI
BIN SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K., (Lipis).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI
ABDUL GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).

„ Menteri Kesihatan, TAN SRI LEE SIOK YEW, P.M.N., S.P.M.S., P.J.K.
(Ulu Langat).

„ Menteri Undang-undang, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF,
P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J. (Tenggaroh).

„ Menteri Kebajikan Am, DATO HAJJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI,
D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Penerangan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A.,
P.G.D.K. (Samarahan).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI ALI BIN HAJI AHMAD, S.P.M.J. (Pontian).

„ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ
BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bahru).

„ Menteri Pendidikan, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF, P.M.N.,
(Saratok).

Yang Berhormat TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).

- „ TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LIBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ DR. LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ DATUK PETER LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- „ DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- „ TUAN LOH FOOK YEN (Kluang).
- „ TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR, P.J.K. (Ulu Nerus).
- „ TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT, P.P.N. (Bandau).
- „ DATUK ALBERT MAH, D.M.P.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- „ TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ DATUK MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, O.K.I.S. (Pekan).
- „ TAN SRI HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- „ TUAN MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- „ TUAN MOHD BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- „ TUAN MOHD. SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH, A.S.D.K., A.D.K. (Silam).
- „ TUAN HAJI MOHD. TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ DATUK ENSKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).
- „ DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N., (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HING (Kinta).

Yang Berhormat TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).

- „ TUAN OH KENG SENG (Petaling).
- „ TOH PUAN OON ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K.
(Kuala Kangsar).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K., A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).
- „ TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).
- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH. P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P.
(Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu
Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasir Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ DR. TAN CHEE KHOON (Kempas).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ DATUK JAMES STEPHEN TIBOK, P.G.D.K., A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibu).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P.
(Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAI BIN TENGKU AHMAD. D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasir

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT

Rabu, 26hb Oktober, 1977

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan*
Mesyuarat)

**JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAAN**

HUTAN — LANGKAH MEMELIHARA

1. Dr. Hee Tien Lai minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan memandangkan kepada pengumuman oleh Y.A.B. Timbalan Perdana Menteri kita bahawa sekiranya kadar pengeluaran balak dengan sewenang-wenangnya seperti yang terdapat sekarang tidak disekat dan sekiranya pembukaan tanah hutan kita tidak dikawal, hutan kita akan menjadi lapang dalam masa 12 tahun:

- (a) apakah langkah-langkah yang akan diambil untuk memelihara hutan kita dengan mengadakan rancangan-rancangan perhutanan semula dll; dan
- (b) samada kawalan, penggunaan dan pentadbiran tanah di negara kita sepatutnya dikaji semula secara menyeluruh.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama (Tuan Lew Sip Hon): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Langkah yang akan dan sedang diambil untuk memelihara hutan kita ialah:—
 - (i) Mengazetkan Hutan-hutan Simpan Kekal yang baru bagi seluruh negara. Dalam Persidangan Ke 4 Majlis Perhutanan Negara yang telah diadakan pada 29hb. Ogos,

1977, syor untuk penubuhan Hutan Simpan Kekal bagi Semenanjung Malaysia yang berjumlah 12.8 juta ekar telahpun diterima oleh semua Kerajaan Negeri.

- (ii) Menyediakan rancangan-rancangan pengurusan hutan supaya pengusahaan khazanah-khazanah hutan dalam hutan-hutan simpan dijalankan dengan teratur mengikut konsep pengeluaran yang berkekalan atau "sustained yield".
- (iii) Menjalankan rawatan-rawatan silvikalcar yang sesuai dalam kawasan-kawasan yang tertentu. Tanaman dengan anak-anak pokok merupakan salah satu daripada rawatan silvikalcar yang telah dijalankan sekarang ini.
- (b) Pengujudan dasar Perhutanan Negara yang baru ini dipersetujui oleh Kerajaan-kerajaan Negeri dan Enekmen-Enekmen Hutan bagi negeri-negeri di Semenanjung Malaysia yang akan diseragamkan boleh dianggap sebagai langkah-langkah positif untuk mengadakan satu pentadbiran hutan yang teratur dan berkesan bagi seluruh negara kita ini.

DASAR PERHUTANAN NEGARA

2. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan:

- (a) memandangkan amaran Timbalan Perdana Menteri bahawa eksploitasi tanpa kawalan ke atas perhutanan kita akan

mengurangkan sumber-sumber perhutanan kita dalam masa 12 tahun, apakah langkah-langkah hingga kini yang telah diambil oleh Kerajaan untuk mengadakan kawalan yang lebih banyak ke atas pembekalan di negeri ini;

- (b) sejauh manakah Kerajaan-kerajaan Negeri di negara ini bersedia bekerjasama dengan Kerajaan Persekutuan dalam menghalang eksploitasi tidak terkawal ke atas hutan-hutan kita; dan
- (c) apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh Kerajaan untuk mengadakan Dasar Perhutanan Negara bagi negara kita dan adakah Kerajaan-kerajaan Negeri bersedia hendak menjayakan dasar ini.

Tuan Lew Sip Hon: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Kerajaan melalui Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia telah mengambil tindakan-tindakan untuk mengawal serta membanyakkan lagi sumber-sumber perhutanan terutama disegi keluaran kayu balak melalui amalan pengurusan hutan yang sistematik dan berkesan. Antara langkah-langkah yang penting ialah mengadakan Dasar Perhutanan Negara bagi Semenanjung Malaysia yang mana telahpun diterima oleh Kerajaan-kerajaan Negeri untuk dilaksanakan.

Dasar Perhutanan negara tersebut antara lain, meliputi:—

- (i) Cadangan menubuhkan kira-kira 12.8 juta ekar sebagai kawasan Hutan Simpanan Yang Kekal;
- (ii) Pembukaan kawasan hutan mahupun dalam tanah Kerajaan atau Hutan Simpanan Kekal hendak dikurangkan dan dicatukan pada 166,000 ekar setahun sahaja; dan
- (iii) Kawasan yang telah diusahakan dalam Kawasan Hutan Simpanan Kekal hendaklah dipulih

Adalah jelas dengan adanya dasar seperti ini maka kedudukan Hutan Simpan Kekal bagi Semenanjung Malaysia akan dapat dikawal pembukaan kawasan yang lebih sistematik dan teratur mengikut prinsip pengeluaran yang berkekalan (sustained-yield principle).

Selain dari itu Jabatan Perhutanan telah juga melancarkan satu kajian tentang kesesuaian mengamalkan cara pengurusan hutan yang dinamakan tebang bicyclic yang mana pengeluaran kayu balak dihadkan kepada jenis-jenis pokok dan juga ukuran lilit pokok-pokok yang dijalankan dua kali dalam tempoh satu giliran selama 50 tahun. Kajian ini masih dijalankan dan ada kawasan-kawasan hutan yang dipunyai oleh kompleks hutan seperti Syarikat Jengka Tiga Segi (Pahang) dan juga Syarikat Pesama (Trengganu) sedang mengamalkan sistem tebangan ini dengan usahasama Jabatan Perhutanan.

Selain dari apa yang disebutkan di atas, oleh sebab semua Enekmen-Enekmen Hutan yang berjalan kuatkuasanya sekarang di negeri-negeri telah sangat jauh ketinggalan zaman dan boleh dikatakan semuanya tidak bercorak "development oriented", dan sangat-sangat memerlukan pengulangan segera supaya kelemahan-kelemahan dari segi penguatkuasaan dapat diatasi, maka Jabatan Perhutanan sedang mengambil tindakan untuk mengemaskinikan dan menseragamkan Enekmen-Enekmen Hutan bagi negeri-negeri di Semenanjung Malaysia. Dalam Mesyuarat Majlis Perhutanan Negara pada 29hb. Ogos, 1977, Kerajaan-kerajaan Negeri telah bersetuju untuk mengadakan satu Enekmen yang seragam dan ini adalah merupakan satu alat penting untuk

untuk dimasak dan dijualkan kepada orang ramai. Kalau dia tidak berbuat demikian maka tindakan di bawah undang-undang yang berkenaan itu akan diambil.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Masalah penggunaan tanda halal ini saya ingin hendak bertanya kepada Yang Berhormat Menteri yang berkenaan sejauh manakah peranan Jabatan Ugama Islam di peringkat negeri dan juga di peringkat pusat, memainkan atau mengadakan hubungannya dengan Kementerian masalah penggunaan tanda halal ini.

Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian adalah sentiasa berhubung rapa dengan Jabatan Ugama dalam perkara ini kerana merekalah yang mempunyai kuasa mutlak yang menentukan samada satu-satu barang yang didapati tidak halal itu ditaruh tanda halal supaya tindakan yang sewajar diambil terhadap perkara yang berkenaan. Jadi dalam perkara ini suka saya menyatakan bahawa Kementerian adalah sentiasa berhubung rapat dengan Jabatan Ugama di peringkat Negeri.

Tuan Haji Nik Abdul Aziz bin Nik Mat: Tuan Speaker, berhubung dengan barang dalam tin yang telah sabit kesalahan itu adakah ada satu jaminan bahawa barang-barang ini tidak diteruskan jualannya, lebih-lebih lagi barang-barang yang telah diedar ke seluruh negara.

Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, jika didapati salah satu-satu pihak itu mempamirkan barang-barang ataupun menjual barang-barang yang tidak halal, terutamanya sebagaimana yang saya telah jelaskan tindakan akan diambil terhadap orang yang berkenaan itu dan selepas itu pengawasan yang rapi akan dibuat supaya barang yang sama tidak lagi dipamir atau dijualkan kepada orang ramai.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan penggunaan tanda halal ini untuk mengelakkan kekeliruan adakah Kerajaan bercadang mengharamkan kegunaan tanda halal ini, kecuali dapat pengesahan atau kebenaran daripada Jabatan Ugama Islam?

Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Ini yang saya katakan tadi kita berhubung rapat dengan Pejabat Ugama. Kalau sekiranya perlu dalam perkara semacam ini kita mendapat panduan, nasihat daripada Pejabat Ugama sebelum perkataan tanda halal itu dikenakan kita terlebih dahulu berhubung dengan Jabatan Ugama.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Menteri yang berkenaan sedar bahawa di dalam negara kita ini banyak kedai-kedai yang menjual barang-barang yang tidak halal yang mengelirukan pelanggan-pelanggan atau pengguna-pengguna. Maksud saya sesuatu kedai itu kadang-kadang dia tidak menandakan halal ataupun haram, jadi ertinya kalau orang Islam dia masuk ke kedai itu tiba-tiba dalam kedai itu dijual benda-benda yang tidak halal dan ini banyak berlaku dan terkena kepada orang Islam. Adakah ini termasuk dalam kawalan dan jagaan Kementerian yang berkenaan?

Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah: Ini termasuk dalam kawalan undang-undang ini. Apa sahaja barang yang mungkin boleh diberi oleh orang Islam kalau sekiranya dia tidak halal perlu orang-orang yang menjual barang ini meletak tanda halal di atasnya. Saya tidak menafikan sebagaimana Yang Berhormat kata mungkin masih ada lagi kedai-kedai yang tidak mematuhi undang-undang ini dengan meletakkan perkataan tanda halal kepada barang-barang yang berkenaan yang juga mungkin dibeli dan digunakan oleh orang Islam. Dalam perkara ini kita meminta kerjasama juga orang ramai kalau dapat memberi

laporan kepada kita bahawa perkara ini berlaku dan tindakan akan diambil supaya pihak-pihak yang berkenaan itu dikenakan kuasa undang-undang ini supaya perkara ini diberhentikan daripada berlaku.

PELAKSANAAN RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN

6. Datuk Haji Shafie bin Abdullah minta Perdana Menteri menyatakan sejak permulaan wujudnya Rancangan Pembangunan Luar Bandar dan seterusnya Dasar Ekonomi Baru hingga hari ini, adakah semua pegawai-pegawai Kerajaan memahami dan benar-benar insaf akan kesulitan-kesulitan serta keadaan penghidupan rakyat yang miskin yang sangat-sangat memerlukan pertolongan serta bimbingan mereka dan jika tidak, adakah sesuatu penyelarasan akan dibuat untuk memastikan supaya masaalah-masaalah ini dapat diselesaikan.

Menteri Tak Berpotfolio (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sedar bahawa adalah penting bagi pegawai-pegawainya yang melaksanakan rancangan-rancangan pembangunan, terutama sekali di luar bandar, memahami dan menginsafi keadaan penghidupan, aspirasi dan penderitaan rakyat. Perasaan keinsafan ini akan menjadi suatu peransang dan galakan kepada mereka untuk menjalankan kerja dengan lebih tekun dan jujur lagi. Saya yakin bahawa sebahagian besar daripada pegawai-pegawai Kerajaan sememangnya telah memahami masaalah yang dihadapi oleh rakyat. Namun demikian, perlulah saya tekankan di sini bahawa tiap-tiap pegawai mempunyai peranan masing-masing dalam pembangunan negara, khususnya dalam memperbaiki kehidupan rakyat miskin, samada di peringkat negeri dan daerah, ataupun di peringkat pusat. Tiap-tiap pegawai adalah dikehendaki memahami tugas dan peranan mereka.

Sebagai satu langkah untuk memberi kesempatan kepada pegawai-pegawai mendam-

pingi dan memahami kedudukan rakyat di luar bandar, Instituti Tadbiran Awam Negara telah dan sedang mengadakan kursus-kursus bagi pegawai-pegawai kerajaan, termasuk satu program menempatkan mereka bersama keluarga-keluarga angkat di kampung-kampung untuk beberapa minggu.

Datuk Haji Shafie bin Abdullah: Soalan tambahan. Jika benar-benar seluruh pegawai-pegawai Kerajaan termasuk pegawai-pegawai tadbir insaf dan memahami hakikat kesulitan penghidupan rakyat yang memerlukan bimbingan mereka mengapa masih terdapat banyak penyelewengan tugas, umpamanya, korupsi dan kejadian melengah-lengahkan kerja dan lain-lain.

Tan Sri Chong Hong Nyan: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak mengatakan bahawa semua pegawai-pegawai memahami, saya kata sebahagian besar pegawai-pegawai sudahpun memahami kesulitan itu.

PENGANGGURAN

7. Dr. Chen Man Hin minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan samada beliau sedar sungguhpun terdapat kenaikan dalam harga perusahaan, pengangguran dan "underemployment" masih menjadi masaalah serius, nyatakan angka-angka sebenar bagi kadar pengangguran dan nyatakan, langkah-langkah yang sedang diambil untuk memberi pekerjaan kepada beribu-ribu orang yang tamat pelajaran sekolah yang sedang mencari pekerjaan.

Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Tuan K. Pathmanaban): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sedar bahawa masaalah pengangguran dan gunatenaga tidak penuh dan masih menjadi masaalah serius negara kita.

Angka sebenar bagi kadar pengangguran sehingga pada masa ini susah sedikit untuk didapati tetapi di dalam satu kajian yang telah

dibuat pada bulan September tahun ini terdapat angka pengangguran adalah 299,000 iaitu lebih kurang 6.6% daripada jumlah tenaga buruh.

Masalah pengangguran memanglah dipandang berat oleh Kerajaan. Perhatian bukan sahaja ditumpukan kepada bakal-bakal buruh yang baru meninggalkan bangku sekolah bahkan kepada semua tenaga kerja yang ada. Memandangkan betapa pentingnya tenaga kerja yang ada digunakan sepenuh masa maka Kerajaan telah mengambil langkah-langkah jangka panjang dan jangka pendek untuk mempergiatkan lagi pembangunan ekonomi kita supaya lebih banyak peluang-peluang pekerjaan dapat diwujudkan. Kerajaan telah menguntukkan perbelanjaan berjuta-juta ringgit seperti dimaklumkan oleh Dewan ini untuk melaksanakan projek-projek pembangunan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga dalam mana lebih kurang 743,000 pekerjaan-pekerjaan baru dijangka akan dapat diadakan.

Di samping itu Kementerian saya pula mengambil beberapa langkah penting untuk meringankan masalah pengangguran iaitu dengan cara mendaftarkan pencari-pencari kerja dan berusaha mendapatkan pekerjaan-pekerjaan kepada mereka.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada tahun yang lepas Kementerian saya telah berjaya untuk menempatkan seramai 38,070 pencari-pencari kerja yang mendaftar dengan pejabat-pejabat pekerjaan di bawah jagaan Kementerian saya.

Kementerian saya juga memberi khidmat latihan perindustrian dalam berbagai-bagai bidang ketukangan seperti yang terdapat di Institusi-institusi Latihan Perindustrian di Kuala Lumpur dan di Prai dan latihan ini adalah bertujuan melengkapi tenaga kerja dengan kemahiran-kemahiran yang tertentu untuk memudahkan pelatih-pelatih itu mendapat pekerjaan setelah mereka tamat menjalani latihan di samping memenuhi keperluan tenaga mahir dalam negara kita.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan sedar bahawa kebanyakan daripada pelajar-pelajar ataupun pelatih-pelatih yang keluar daripada latihan atau pelajar-pelajar yang tamat daripada pelajaran ini menumpukan perhatian mereka kepada bekerja makan gaji. Kalau sedar, apakah pandangan Kementerian ini bagi mengalih pandangan penganggur-penganggur ini supaya mereka itu berminat untuk bekerja sendiri. Apakah ikhtiar-ikhtiar dan usaha-usaha yang sedang dijalankan oleh Kementerian ini.

Tuan K. Pathmanaban: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar tetapi memandang kepada pelatih-pelatih itu apabila mereka menamatkan latihan mereka biasanya kurang daripada 20 adalah susah sedikit untuk mengharapkan bahawa mereka akan menjalankan usaha-usaha mereka sendiri, perniagaan sendiri atau lain-lain tetapi kursus-kursus latihan pada masa ini khasnya di Dusun Tua, latihan belia di situ, adalah dianjurkan dengan tujuan untuk memberi peluang juga, memberi kebolehan kepada pemuda-pemuda di situ untuk menjalankan urusan-urusan mereka sendiri sebagai pekerja-pekerja sendiri (self-employed), tetapi tidaklah kita dapat mengharapkan bahawa dengan umurnya yang kecil itu semuanya akan dapat menjalankan perusahaan-perusahaan mereka sendiri.

Tuan Abu Bakar bin Arshad: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar daripada mereka yang mendaftarkan pekerjaan di Pejabat Buruh, mereka yang mendaftar kemudian lebih didahulukan untuk dipanggil temuduga daripada mereka yang telah lama mendaftar di Pejabat-pejabat Buruh.

Tuan K. Pathmanaban: Tuan Yang di-Pertua, soal itu adalah terlalu am tetapi saya dapat memberi jaminan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa tidak ada dipraktik di pejabat pekerjaan kita diskriminasi di antara

pendaftar-pendaftar. Tetapi biasanya pekerja-pekerja didaftar untuk bidang pekerjaan yang tertentu dan apabila peluang timbul dalam bidang itu kekenanan pendaftaran biasanya diikuti tetapi ada kalanya mereka yang didaftarkan untuk satu bidang pekerjaan yang tertentu ingin pilih pekerjaan yang lain dan pada masa itu mungkin timbul kekeliruan sedikit tetapi pada biasanya dan pada dasarnya seniority diikuti oleh pejabat-pejabat pekerjaan.

PEMBERONTAKAN ISLAM DI FILIPINA

8. Tuan A.K. Aliuddin bertanya kepada Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri samada benar dakwaan yang telah dibuat oleh Setiausaha Rendah Pertahanan Filipina, seperti yang dilaporkan oleh akhbar Utusan Malaysia pada 4.8.1977, bahawa pemberontak-pemberontak Islam di Filipina Selatan masih lagi dilatih di Negeri Sabah, sungguhpun tanpa pengetahuan pihak berkuasa. Jika benar, apakah tindakan yang akan diambil oleh Kerajaan Pusat terhadap orang-orang yang bertanggungjawab melindungi pemberontak-pemberontak itu.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Dato' Shariff Ahmad): Tuan Yang di-Pertua, jawapannya tidak benar.

GAJI BARU GURU KELAS PERPADUAN RAKYAT

9. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar minta Perdana Menteri menyatakan samada beliau akan menimbang mengadakan gaji baru bagi guru-guru Kelas Perpaduan Rakyat. Jika ya, bila dan jika tidak, mengapa.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, perkara mengadakan gaji baru bagi guru-guru Kelas Perpaduan Rakyat tidak timbul oleh kerana mereka itu bukannya mengajar kelas tersebut secara penuh masa (full-time) tetapi mereka hanya merupakan pekerja sambilan (part-time) yang dibayar

elaun mengikut masa atau berapa jam mereka mengajar.

HAKMILIK TANAH UNTUK MENTERI/ TIMBALAN MENTERI

10. Tuan Lim Kit Siang minta Perdana Menteri menyatakan samada Menteri-menteri dan Timbalan-timbalan Menteri dibenar mendapat hakmilik tanah ketika mereka memegang jawatan sebagai Menteri dan Timbalan Menteri, jika tidak, jelaskan pembahagian tanah Sri Pantai di Mersing kepada Menteri Undang-undang dan Peguam Negara (Surat Hakmilik Berdaftar H. S. (M) 26) dan Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Surat Hakmilik Berdaftar H. S. (M) 68) kedua-dua pembahagian tanah tersebut berdaftar di Pejabat Tanah Mersing pada 14hb. September, 1976.

Timbalan Perdana Menteri (Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad): Tuan Yang di-Pertua, dari segi undang-undang Menteri-menteri dan Timbalan-timbalan Menteri seperti Ahli-ahli Yang Berhormat dan juga rakyat biasa tidak dilarang dan berhak memohon tanah Kerajaan dari Kerajaan-kerajaan Negeri, untuk tujuan yang menasabah, misalnya untuk tapak rumah kediaman. Oleh kerana Menteri-menteri dan Timbalan-timbalan Menteri tiada apa-apa kuasa atas kelulusan permohonan tanah maka terpulanglah kepada pihak berkuasa di Negeri menimbangkannya.

Tanah yang telah diluluskan oleh Kerajaan Johor kepada Menteri Undang-undang dan Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian di bawah Hakmilik tersebut ialah 8,000 kaki persegi seorang, untuk tapak rumah separuh-kekal, di Pantai Siakap tiga batu dari Bandar Mersing. Kawasan ini adalah tanah pasir dan belum ada apa-apa jalan atau kemudahan. Tanah kawasan itu telah dikeluarkan kepada 40 permohonan-permohonan termasuk 2 orang Menteri tersebut dan bukan kawasan yang telah dipohon oleh

nelayan Mersing atau sesiapa pun. Kedua-dua Menteri adalah rakyat Johor. Tujuan Menteri Undang-undang memohon tapak rumah ialah untuk mendirikan satu rumah kayu dalam kawasan pilihanrayanya sebagai tempat tinggal bila melawat kawasannya.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sedar sungguhpun tidak ada apa-apa undang-undang yang menahan Menteri-menteri atau Timbalan-timbalan Menteri dari mendapatkan tanah, satu amalan di mana Menteri-menteri dan Timbalan-timbalan Menteri mendapatkan tanah yang akan menipiskan peluang-peluang orang yang tidak ada tanah satu amalan yang tidak sihat, tidak patut digalakkan dan samada pihak Kerajaan akan menimbangkan supaya perkara semacam ini boleh dicegah.

Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, tiap-tiap kali seseorang itu diberi hak memiliki sekeping tanah maka ini tentulah menidakkan orang lain memiliki tanah yang sama, kerana tak mungkin kita memberi sekeping tanah itu kepada 1,000 orang pemohon dengan luas yang sama di atas tapak yang sama. Siapa juga yang memiliki tanah dalam negara kita ini menidakkan permohonan daripada pihak lain. Biasanya, jika ada tanah-tanah kosong kerajaan yang meminta adalah lebih banyak daripada luas tanah yang boleh diberi dan tiap-tiap kali Kerajaan memberi tanah samada kepada Menteri ataupun orang perseorangan maka dianya bermakna lebih banyak lagi yang tidak dapat peluang memiliki tanah itu. Jadi dalam perkara ini tidak ada perbezaan antara Menteri ataupun rakyat biasa.

Tuan Lim Kit Siang: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah Timbalan Perdana Menteri sedar bahawa kumpulan yang berharta jadi lebih kaya semasa memegang jawatan sebagai Menteri atau Timbalan Menteri adalah satu perkara yang dalam pan-

dangan orang ramai menunjukkan bahawa pihak Kerajaan tidak berazam untuk memberi satu contoh dan tauladan kepada orang ramai bahawa semua pemimpin-pemimpin mesti rela berkorban dan tidak menggunakan langsung atau tidak langsung (directly or indirectly) kedudukan mereka untuk dapat faedah sendiri.

Dato' Seri Dr. Mahathir bin Mohamad: Tuan Yang di-Pertua, pemimpin-pemimpin Kerajaan semuanya rela berkorban untuk kepentingan rakyat. Kalau mereka tidak ingin berkorban untuk kepentingan rakyat dan suka menggunakan kuasa yang ada pada mereka maka tidaklah perlu mereka menghadkan diri mereka kepada 8,000 kaki persegi tanah sahaja. Sepatutnya mereka memiliki beratus ekar tanah, kerana kuasa ada kepada mereka untuk memberikan kepada diri mereka, tetapi ini tidak dilakukan oleh mereka. Jadi, tidaklah ada asas untuk tuduhan seperti yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat.

DASAR EKONOMI BARU — SEBARAN AM

11. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Penerangan menyatakan apakah langkah yang diambil untuk menerangkan kepada rakyat demi untuk mengelakkan salah faham dan syak wasangka serta curiga sebilangan besar rakyat bukan bumiputra yang menekankan bahawa apa juga rancangan yang dibuat oleh Kerajaan adalah untuk faedah orang-orang Melayu sahaja, sedangkan apa yang didapati oleh orang-orang Melayu tidaklah seberapa, sebaliknya hasil pesat di bawah rancangan pembangunan Kerajaan, yang telah beruntung dan mendapat faedah yang lebih besar ialah orang-orang bukan Melayu, kerana mereka bukan sahaja mempunyai tenaga kepakaran, kemahiran dan mempunyai latarbelakang kewangan dan ekonomi yang kukuh, teguh dan kuat, malah dengan mudah dapat merebut peluang dan melaksanakan rancangan Kerajaan dengan berkesan. Samada Kerajaan akan mengarah dan meminta kerjasama sebaran am agar

dapat menerangkan keadaan yang sebenar apabila satu-satu projek itu dilancarkan oleh Kerajaan supaya perasaan iri hati yang menuh seolah-olah Kerajaan mengutamakan orang-orang Melayu sahaja adalah tidak benar sama sekali, walaupun Kerajaan menetapkan 30% kekayaan negara (corporate wealth) diberi kepada bumiputra dan 40% kepada rakyat bukan bumiputra.

Menteri Penerangan (Datuk Amar Haji Abdul Taib bin Mahmud): Tuan Yang dipertua, seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum penjelasan mengenai dasar-dasar dan rancangan-rancangan Kerajaan adalah disalurkan menerusi:—

- (1) alat-alat sebaran am Kerajaan seperti radio, TV dan jentera Jabatan Penerangan, dan
- (2) akhbar-akhbar yang dipunyai oleh pihak swasta.

Pada masa Dasar Ekonomi Baru mula-mula dilancarkan, memanglah banyak penjelasan diberi mengenai usaha-usaha membantu kaum bumiputra menyertai sekurang-kurangnya 30% dari jumlah aktiviti-aktiviti perdagangan dan perusahaan dalam semua jenis dan peringkat. Ini mungkin tidak dapat dielakkan kerana dua sebab:—

- (a) konsep Dasar Ekonomi Baru ini masih baru dan perlu disebar untuk pengertian orang ramai, dan
- (b) masyarakat bumiputra, yang menjadi tumpuan Kerajaan untuk mengseimbangkan kedudukan ekonomi mereka di negara ini, kebanyakannya tinggal di luar bandar dan tidaklah mempunyai kemudahan-kemudahan perhubungan dan penerangan yang sama cekap seperti yang terdapat di bandar-bandar. Oleh sebab itu, untuk mendapatkan sambutan daripada pihak bumiputra supaya mereka dapat memainkan peranan yang lebih giat lagi dalam menjalankan Dasar Ekonomi Baru ini, penerangan dan penjelasan secara meluas telah diadakan.

Sayugia diingatkan bahawa di samping penjelasan mengenai perkara ini, tekanan yang sama penting juga diberikan kepada satu aspek Dasar Ekonomi Baru iaitu usaha membasmi kemiskinan tanpa mengira kaum. Perkara ini juga telah diberi penjelasan dengan seluas-luasnya.

Kementerian Penerangan memanglah sedar bahawa daripada tinjauan yang dibuat baru-baru ini, ada timbul di kalangan setengah-setengah golongan bukan Bumiputra salah anggapan seperti yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Oleh sebab itu di bawah Dasar Komunikasi Baru Kementerian Penerangan, tinjauan dan usaha mendapatkan kesan balas (feed back) dari semua golongan rakyat Malaysia telahpun diperhebatkan, sambil satu pendekatan yang baru telah diusahakan bagi membolehkan sistem hubungan dua-hala (Two Way Communication) di antara Kerajaan dan rakyat berjalan dengan lebih baik lagi.

Untuk membolehkan Rancangan Malaysia Ketiga mendapat sokongan Komunikasi (Communication support) yang sesuai, maka tumpuan penerangan telahpun ditujukan kepada golongan-golongan miskin ataupun 'Target poverty groups'. Golongan-golongan miskin atau 'Target poverty groups' ini dijadikan sasaran ataupun 'Special target audiences'. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum golongan-golongan miskin ini terdiri dari semua kaum dan mereka ini akan mendapat penjelasan yang lebih sesuai dan relevant mengenai cara-cara rancangan itu dilaksanakan dan peranan mereka sendiri dalam usaha-usaha tersebut.

Di bawah Dasar Komunikasi Baru, cara penyampaian dan penerangan yang diberi oleh RTM dan Jabatan Penerangan adalah lebih sistematik dan berasaskan kepada kajian dan fahaman mengenai sikap dan penerimaan pendengar-pendengar terhadap satu-satu dasar itu. Filem-filem dan penerbitan-penerbitan sedang diusahakan dengan kerjasama Bahagian Perancang Am Jabatan Perdana Menteri dengan tujuan menerangkan

secara umum konsep Rancangan Malaysia Ketiga. Di peringkat Pusat Kementerian Penerangan juga telah mengadakan perbincangan dengan Kementerian-kementerian yang lain yang ada bertugas menjalankan Dasar Ekonomi Baru bagi menyelaraskan penerangan dengan cara-cara pelaksanaan yang dijalankan oleh Kementerian-kementerian itu. Di peringkat Negeri pula Pengarah-pengarah Penerangan dan Penyiaran telah mengatur pendekatan yang sama, mengguna hasil daripada pengalaman mereka masa mengambil bahagian di dalam Jawatankuasa-jawatankuasa Tindakan Negeri.

Pegawai-pegawai Penerangan yang bertugas di kawasan-kawasan di mana banyak penduduk-penduduknya bukan Bumiputra telahpun menerangkan kepada mereka bahawa setiap rancangan yang akan mendatangkan faedah sebanyak 30% kepada pihak Bumiputra sudah semestinya pula akan memberi faedah 70% kepada pihak bukan Bumiputra dan pihak pelabur-pelabur dari luar negeri. Sepertimana Ahli Yang Berhormat telah sebutkan, pihak bukan Bumiputra mempunyai cukup kelengkapan untuk mencapai matlamat-matlamat sesuatu rancangan itu dan tidaklah berkehendakkan sebegitu berat usaha penjelasan dan 'motivation' seperti yang dikehendak oleh pihak Bumiputra. Namun demikian pihak bukan Bumiputra perlulah diberitahu bahawa rancangan Kerajaan bagi pihak Bumiputra tidak akan menjejaskan kepentingan pihak-pihak yang lain.

Dalam melaksanakan Dasar Komunikasi Baru ini, Kementerian Penerangan memanglah memerlukan masa untuk menyediakan jenteranya menjalankan strategi pelaksanaan yang lebih comprehensive. Konsep Komunikasi Dua Hala ini berkehendakkan tinjauan dan penyelidikan mengenai sikap, cara sambutan dan orientasi orang ramai untuk menentukan bahawa penerangan dan penjelasan yang diberikan oleh Kementerian Penerangan benar-benar akan berkesan.

Kementerian Penerangan juga perlu merangka satu cara kerjasama dengan akhbar-akhbar pihak swasta yang juga mempunyai peranan yang sama berat bagi menjayakan pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga.

KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA BAGI PEKERJA SENDIRI

12. Tuan Au How Cheong (*di bawah S.O. 24*) (2) minta Menteri Kewangan memberi keterangan lanjut mengenai sekim baharu yang membolehkan mereka yang bekerja sendiri membuat sumbangan kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (EPF) yang telah diumumkan baharu-baharu ini.

Timbalan Menteri Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, sebelum 1hb. Ogos, 1977 Ordinan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja, 1951 tidak membolehkan mereka yang bekerja sendiri untuk menjadi pencarum KWSP tetapi dengan sekim baru mulai tarikh tersebut orang-orang yang bekerja sendiri boleh menjadi ahli KWSP dan menikmati semua kemudahan yang diberikan kepada pencarum-pencarum KWSP itu. Mengikut sekim ini seseorang yang bekerja sendiri boleh memilih untuk membuat caruman kepada KWSP dengan membuat bayaran minima \$5 sebulan atau maksima \$250 sebulan. Orang-orang yang bekerja sendiri yang ingin menjadi pencarum kepada KWSP mengikut sekim ini boleh membuat permohonan dengan mengisi borang yang boleh didapati daripada Ibupejabat KWSP ataupun mana-mana pejabat KWSP di serata Malaysia. Pilihan untuk mencarum mengkehendaki notis sekurang-kurangnya satu bulan dan pindaan jumlah caruman dan perhentian caruman juga mengkehendaki notis sekurang-kurangnya satu bulan. Oleh kerana mereka itu bekerja sendiri maka caruman daripada majikan tidaklah ada. Seperti lain-lain pencarum kepada KWSP, pekerja-pekerja bersendirinya memilih untuk mencarum kepada KWSP itu mendapat semua kemudahan-kemudahan

yang diberi kepada pencarum KWSP termasuklah sekim faedah kematian dan sekim pinjaman perumahan murah dari Syarikat Perumahan Malaysia Berhad yang mana sekim-sekim tersebut juga bermula daripada 1hb. Ogos, 1977. Untuk butir-butir lanjut, pekerja-pekerja bersendirinya dinasihatkan untuk menghubungi pejabat KWSP yang paling dekat dengan mereka.

MAJLIS TEMPATAN — PILIHANRAYA

13. Tuan Ngan Siong Hing minta Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan:

- (a) samada Kerajaan akan mengkaji untuk mengadakan semula pilihanraya majlis tempatan untuk menggalakkan perkembangan sistem democracy peringkat asas;
- (b) samada beliau sedar bahawa sejak pemansuhan pilihanraya majlis tempatan, ahli-ahli majlis yang dilantik telah tidak menjalankan tugas mereka dengan betul hinggalah kebanyakan kampung-kampung baru sekarang lebih kotor dari dahulu; dan
- (c) samada beliau sedar bahawa pemborong-pemborong yang kerja borongan mereka untuk memungut sampah dan timba-timba getah kosong tidak menjalankan kerja mereka dengan betul dan dengan itu telah menyebabkan kesulitan dan perasaan tidak sabar di kalangan penghuni-penghuni kampung baru.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan (Dr. Ling Leong Sik): Tuan Yang di-Pertua (a) Pada masa ini Kerajaan tidak bercadang hendak membuat kajian untuk mengadakan semula pilihanraya Penguasa-penguasa Tempatan oleh kerana penyusunan semula Penguasa-penguasa Tempatan mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976 belum mendapat kemajuan yang pesat oleh kerana Akta itu baru sahaja

diluluskan dalam tahun 1976. Akta ini memperuntukkan pilihanraya bagi semua Penguasa-penguasa Tempatan digantung.

(b) Saya tidak sedar bahawa Ahli-ahli Majlis yang dilantik tidak menjalankan tugas mereka dengan betul. Lantikan Ahli Majlis itu adalah dibuat oleh pihak berkuasa Negeri dan saya percaya pihak berkuasa Negeri tidak akan membarui perlantikan mereka yang tidak menjalankan tugas mereka. Mungkin keadaan di dalam beberapa buah Kampung Baru adalah kotor dan tidak memuaskan, maka itulah sebabnya Kerajaan telah mengkanunkan satu Akta Kerajaan Tempatan untuk membuat penyusunan semula dengan cara menggabungkan beberapa buah Majlis Tempatan itu untuk dijadikan Majlis Daerah ataupun Majlis Perbandaran yang viable. Kerajaan-kerajaan Negeri sedang bergiat menyusun semula Penguasa-penguasa Tempatan mereka.

(c) Saya ada mendengar bahawa ada beberapa Penguasa Tempatan yang mana pemborong-pemborong tidak menyempurnakan tugas-tugas mereka memungut sampah, tetapi itu hanya cuma sungutan-sungutan yang disiarkan dalam akhbar sahaja. Sekiranya Ahli Yang Berhormat itu dapat memberitahu saya nama Penguasa-penguasa Tempatan di mana berlakunya kecuaiannya itu, maka saya berjanji merundingkan hal itu dengan pihak Berkuasa Tempatan atau Kerajaan Negeri berkenaan.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, Setiausaha Parlimen berkenaan mengatakan bahawa Kerajaan tidak bercadang membuat kajian untuk mengadakan semula pilihanraya Penguasa-penguasa Tempatan. Saya ingin bertanya kepada beliau samada beliau memahami erti sistem demokrasi peringkat asas dan jika beliau faham konsep itu mengapakah rakyat biasa dinafikan hak-hak asasi mereka untuk memilih wakil-wakil mereka untuk menjaga kepentingan penduduk di tiap Majlis Tempatan selaras dengan sistem demokrasi peringkat asas.

Dr. Ling Leong Sik: Tuan Yang di-Pertua, ada beberapa sebab kenapa pilihanraya di peringkat asas tidak diadakan pada masa ini. Saya fikir salah tadbir dan perbuatan curang seperti yang dibuktikan oleh beberapa suruhanjaya seperti Suruhanjaya yang dipengerusikan oleh Justice Datuk Abdul Aziz bin Mohd. Zain dan Suruhanjaya Justice Lee Hun Hoe berkenaan dengan pentadbiran Penang City Council dan juga Seremban Town Council dan lagi satu Suruhanjaya Negara di bawah Datuk Athi Nahappan. Semua suruhanjaya itu sudah menyiasat mengenai perbuatan dan pentadbiran Penguasa Tempatan di seluruh negara dan adalah didapati bukti perbuatan curang. Kerajaan Tempatan adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri dan Majlis Negara bagi Kerajaan Tempatan yang dianggotai oleh semua pihak berkuasa Negeri telah membincangkan perkara ini dan keputusan yang dibuat oleh Majlis Kebangsaan Kerajaan Tempatan ialah pada masa ini tidak payah kita adakah pilihanraya kerana pada masa yang telah sudah pentadbiran ahli-ahli yang dipilih oleh rakyat tidak berapa memuaskan. Walaupun demikian, ini bukanlah bererti demokrasi sudah mati di peringkat Penguasa Tempatan. Sistem Kerajaan kita selain daripada negara-negara yang lain adalah Federal System, di peringkat Pusat dan peringkat Negeri dan kedua peringkat itu ada pilihanraya dan wakil di peringkat Penguasa Tempatan sebenarnya dilantik oleh wakil-wakil yang dipilih oleh rakyat. Maka oleh kerana itu kita tidak boleh mengatakan bahawa demokrasi telah mati atau luput dalam negara kita.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, Setiausaha Parlimen berkenaan mengatakan bahawa pelaksanaan Akta Kerajaan Tempatan belum ada kemajuan yang pesat. Ini bermakna bahawasanya sekarang ada sedikit kemajuan tetapi tak pesat. Adakah beliau sedar bahawa apa yang berlaku sekarang ialah kemunduran yang pesat dalam kawasan-kawasan Majlis Bandaran. Misalnya, Majlis Bandaran di mana Yang Berhormat itu sendiri menjadi wakil rakyat. Ada juga dikatakan bahawasanya beliau tidak sedar bahawa

Ahli-ahli Majlis Bandaran tidak menjalankan tugas dan sebagainya. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa masalah inilah yang tiap-tiap kali mesyuarat tindakan daerah dibangkitkan? Adakah Yang Berhormat sedar? Mungkin tidak kerana selalu tidak hadir.

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, pada soalan yang pertama saya sedar iaitu pada masa sekarang exercise penyusunan semula Kerajaan Tempatan tidak begitu pesat, ini macam saya telah nyatakan ialah oleh sebab Akta Kerajaan Tempatan baharu sahaja diluluskan dalam tahun dahulu dan mungkin kita terpaksa memberi masa yang panjang sedikit untuk melaksanakan apa yang ada di dalam Akta itu.

Kedua, mengenai ahli-ahli majlis yang tidak menjalankan tugasnya, ini saya tidak sedarlah, dan jika Ahli Yang Berhormat ada butir-butir tolonglah beri kepada Kementerian saya, kita boleh hantar ini kepada pihak berkuasa iaitu Kerajaan Negeri untuk tindakan yang sewajarnya.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen samada beliau sedar bahawa oleh kerana penggantungan pilihanraya Majlis Tempatan perkhidmatan tempatan di semua Majlis-majlis Tempatan telah merosot oleh sebab ahli-ahli majlis yang dilantik ini tidak bertanggungjawab kepada rakyat biasa dan mampu menghindarkan kehendak-kehendak dan aspirasi-aspirasi rakyat itu.

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, itu merupakan opinion Ahli Yang Berhormat sahaja dan saya tidak sedar keadaan sekarang seperti itu dan apa yang saya tahu banyak Penguasa-penguasa Tempatan telah disusun. Sekarang ada kemajuan walaupun tidak mencapai taraf yang kita harap tetapi kemajuan untuk taraf yang kita semua harap mestilah memakan masa lagi.

Dr. Chen Man Hin: Tuan Yang di-Pertua, adakah Kementerian yang berkenaan sedar

pengantungan pilihanraya Kerajaan Tempatan, misalnya, Majlis Tempatan atau bandar-bandar kecil telah digantung lebih 10 tahun dan di masa ini ada beberapa Commission atau Suruhanjaya Gaji sampai sekarang pun tiada pilihanraya untuk Majlis Tempatan. Saya di sini mencabar Kerajaan adakah minat memberi balik kuasa voting kepada rakyat. Kalau tidak cakap tidak, kalau mahu cakap mahu.

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, sampai setakat ini tidak.

Tuan Oh Keng Seng: Adakah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen sedar oleh kerana Majlis-majlis Tempatan tidak mengadakan pilihanraya maka pentadbiran dan kewangannya tidak memuaskan. Misalnya, kawasan saya Serdang Baharu atau Seri Kenangan di mana Majlis Tempatan telah meluluskan \$100,000 untuk membina pasar malam. Pembinaan ini telah siap beberapa bulan tetapi sampai sekarang projek ini masih lagi kosong tidak dijalankan oleh kerana projek ini tidak sesuai untuk tempat itu. Jadi, inilah satu contoh salahguna kuasa dan juga ahli-ahli Majlis tiada bertanggungjawab kepada sesiapa pun. Jadi adakah Setiausaha Parlimen menyiasat perkara ini?

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, pilihanraya untuk Penguasa-penguasa Tempatan dan penyalahgunaan pentadbiran atau kewangan ialah perkara yang lain. Sebagaimana saya telah menyatakan sampai setakat ini pilihanraya kita tidak berniat mengadakan pilihanraya peringkat bawahan, tetapi perkara yang kedua jika Ahli Yang Berhormat ada butir-butir dan bukti-bukti untuk apa yang dituduh tadi iaitu kewangan dan pentadbiran telah disalahgunakan saya haraplah Ahli Yang Berhormat boleh beri butir-butir atau bukti-bukti itu kepada saya dan kita boleh siasat.

PERMIT TEKSI/LORI

14. Tuan S. Samy Vellu minta Menteri Kerjaya dan Kemudahan-kemudahan Awam me-

nyatakan jumlah bilangan permit-permit teksi, lori-lori kelas A, B dan C, yang telah dikeluarkan sejak tahun 1975 hingga sekarang dengan memberikan angka pecahan mengikut kaum dan bilangan permit-permit teksi yang dikeluarkan kepada bekas ahli-ahli pasukan keselamatan dari semua kategori, berserta dengan memberikan angka pecahan mengikut kaum sejak 1975 hingga sekarang.

Menteri Kerjaya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Datuk Haji Abdul Ghani Gilong): Tuan Yang di-Pertua, bilangan permit-permit teksi yang dikeluarkan dari tahun 1975 hingga 30.9.1977 mengikut pecahan kaum adalah seperti berikut:—

Bumiputra	4,279
Bukan Bumiputra	857
Campuran	132
Jumlah	5,268

Daripada jumlah tersebut sebanyak 2,682 lesen telah dikeluarkan kepada bekas ahli pasukan keselamatan terdiri dari semua kaum.

Bilangan permit lori kelas 'A' dan 'C' yang dikeluarkan dari tahun 1975 hingga 30.6.1977 mengikut pecahan kaum adalah seperti berikut:—

	Lesen Jenis 'A'	Lesen Jenis 'C'
Badan Berkanun	67	422
Bumiputra	1,887	629
Bukan Bumiputra	276	4,774
Campuran	269	254
Jumlah	2,499	6,079

Ingin dimaklumkan bahawa mulai daripada 1hb. November, 1971, Lembaga Pelesenan tidak lagi mengeluarkan lesen lori jenis 'B'. Mulai daripada tarikh itu lesen-lesen yang masih berkuatkuasakan telah ditukarkan kepada lesen jenis 'A' atau 'C' berdasarkan kepada jenis perniagaan Pemegang lesen. Walau bagaimanapun, untuk makluman Ahli Yang Berhormat bilangan lesen permit 'B'

yang masih berkuatkuasa sehingga 30.6.77 ialah seperti berikut:—

Bumiputra	337
Bukan Bumiputra	1,451
Campuran	45
Jumlah	1,833

Tuan S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, dalam soalan saya, saya ada minta Yang Berhormat Menteri pecahan kaum, tetapi dalam jawapan saya terima tadi Yang Berhormat Menteri kata Bumiputra dan bukan Bumiputra. Saya suka mendapat satu penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri, bukan Bumiputra bukan kaum. Bukan Bumiputra tidak boleh jadi satu kaum. Bukan Bumiputra ada juga orang India, orang China dan lain-lain. Saya minta angka-angka dalam pecahan kaum. Saya minta Yang Berhormat Menteri mengapakah tidak dapat satu jawapan untuk soalan saya.

Datuk Haji Abdul Ghani Gilong: Tuan Yang di-Pertua, pada fahaman saya soalan yang ditanya oleh Yang Berhormat itu ialah soalan seperti dalam fahaman saya, yang jawabannya telahpun saya berikan, tetapi kalau Yang Berhormat itu berkehendakkan jawapan yang lain kena buat soal lain.

Tuan S. Samy Vellu: Soalan tambahan. Tuan Yang di-Pertua, soalan saya terang, jika Tuan Yang di-Pertua benarkan saya boleh bacakan balik soalan saya itu. Dalam soalan itu saya ada timbulkan pecahan kaum tetapi jawapan yang saya dapat bukan bumiputra tidak boleh dijadikan satu kaum. Apakah definasi “bumiputra” dan “bukan bumiputra”. Apabila kita ada apa-apa rancangan kita katakan bumiputra dan bukan bumiputra iaitu kaum China, India dan lain-lain. Tetapi jawapan kepada soalan ini tidak tepat, Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak berapa puas hati atas jawapan Yang Berhormat itu.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri kata tadi, beliau tidak ada angka-angkanya sekarang. Kalau berkehendakkan

juga bolehlah Yang Berhormat berjumpa dengan Yang Berhormat Menteri di Kementeriannya.

PROJEK PERINDUSTRIAN RINGAN DI SUNGAI SIPUT

15. Tuan S. Samy Vellu minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan samada beliau sedar bahawa ‘Industrial estate’ yang ujud di Sungai Siput sejak 10 tahun yang lalu tidak ada mempunyai sebarang ‘Industrial establishment’ jika ya, samada beliau akan menekan ke atas para industrialis supaya dapat mereka menubuhkan sebilangan kecil perindustrian di dalam kawasan Sungai Siput ke arah matlamat kemajuan bagi pengundi-pengundi di kawasan itu.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Seri Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah): Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini terdapat sebanyak 6 buah estet perindustrian yang telah dan sedang dimajukan oleh Kerajaan Negeri Perak. Estet-estet tersebut ialah Estet Perindustrian Tasik dan Estet Perindustrian Jelapang di Ipoh, Estet Perindustrian Kamunting dan Estet Perindustrian Tupai di Taiping, Estet Perindustrian Kuala Kangsar di Kuala Kangsar dan Estet Perindustrian Parit Buntar di Parit Buntar. Kawasan yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat adalah kawasan yang dizonkan sebagai zon perindustrian ringan sahaja dan bukan estet perindustrian.

Saya adalah difahamkan bahawa pada masa ini sejumlah 9 buah projek perindustrian ringan telahpun diluluskan oleh Jawatankuasa Bertugas Mengenai Perindustrian Negeri Perak bagi ditempatkan di zon perindustrian ringan itu.

Selain daripada itu, semenjak tahun 1969 hingga ke bulan Julai 1977, Kerajaan telah meluluskan sejumlah 15 buah projek bagi ditempatkan di sekitar kawasan yang berhampiran dengan Sungai Siput. Ingin saya

menambah bahawa Kementerian saya akan meneruskan usaha menggalakkan projek-projek perindustrian ringan ditempatkan di kawasan yang kurang maju seperti kawasan Ahli Yang Berhormat di Sungai Siput.

KAPALTERBANG MAS B737 DI TAWAU

16. Tuan Mohd. Salleh bin Datuk Haji Panglima Abdullah bertanya kepada Menteri Perhubungan:

- (a) adakah beliau sedar bahawa pada suatu masa dahulu ada rancangan Kerajaan supaya kapalterbang Boeing 737 dapat mendarat di lapangan terbang Tawau dan adakah rancangan ini akan diteruskan, kalau ada, bila dan kalau tidak, mengapa dahulu diumumkan perkara ini; dan
- (b) mengapakah kalau dahulu sudah dijanji bahawa kapalterbang tersebut di atas mendarat tetapi lapangan terbangnya tidak dibuat apa-apa perubahan supaya membolehkan kapalterbang Boeing 737 itu mendarat atau adakah janji-janji dahulu itu hanya janji kosong sahaja.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Memang benar Kerajaan ada rancangan bagi MAS menggunakan kapalterbang B737 dengan muatan terhad mendarat di lapangan terbang Tawau. Tetapi rancangan ini belum boleh dilaksanakan kerana landasan kapalterbang di Tawau itu tidak boleh menerima pendaratan B737. Oleh itu Jabatan Kerjaraya Negeri sedang membuat kajian atas had berat penerimaan kapalterbang di lapangan terbang tersebut untuk menentukan kebolehan penggunaan kapalterbang B737.
- (b) Jawapan bagi soalan ini adalah seperti jawapan di atas juga.

USUL

MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Ahli Yang Berhormat dari Ipoh telah menghantar satu pemberitahu (Notice) kepada saya untuk meminta kebenaran Dewan supaya Dewan ini ditangguhkan dengan tujuan hendak berunding satu perkara yang tertentu berkenaan dengan kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan.

Sekarang saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Ipoh membuat permohonan beliau.

3.34 ptg.

Tuan Lim Cho Hock (Ipoh): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun mengemukakan usul di bawah Peraturan Majlis Mesyuarat 18(1) Dewan Rakyat, meminta Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan bagi tujuan merundingkan satu perkara berkenaan kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan dan usul saya berbunyi:

“Menurut Peraturan Majlis Mesyuarat 18 (1) Dewan Rakyat, Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang supaya memberi kebenaran kepada Ahli Yang Berhormat dari Ipoh, Lim Cho Hock, untuk mencadangkan satu usul bagi tujuan merunding satu perkara tertentu berkenaan kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan yakni krisis Kerajaan Negeri Kelantan yang telah menimbulkan pengingkaran besar undang-undang dan ketenteraman serta mengakibatkan tunjuk-tunjuk perasaan yang telah mengakibatkan kerugian harta-benda dan mengancam nyawa orang;

- (a) Bahawa perkara ini adalah tertentu kerana ianya melibatkan seluruh Kerajaan Negeri Kelantan. Pada 15hb. Oktober, 1977 Dewan Undangan Negeri Kelantan telah meluluskan satu usul tidak percaya terhadap Menteri Besar

Kelantan, Datuk Mohamed Nasir. Ketika Dewan Undangan Negeri bermesyuarat, beribu-ribu orang sedang menunjuk perasaan di luar Dewan, mungkin, untuk memberi sokongan mereka kepada Menteri Besar. Selepas usul tidak percaya diluluskan, Menteri Besar yang berkenaan diduga, menurut konvensi parlimen, akan meletakkan jawatannya tetapi sebaliknya mungkin dengan nasihat ahli-ahli politik dari Kuala Lumpur beliau telah menghantar kepada Pemangku Sultan suatu petisyen yang meminta supaya Dewan Undangan Negeri dibubarkan. Dengan berbuat demikian, krisis tersebut telah bertambah buruk. Sekarang rakyat Negeri Kelantan terkandas dengan tiada Kerajaan. Ternampak tiada apa-apa penyelesaian yang akan datang. Dewan ini hendaklah mencampurtangan dan menyelesaikan perkara itu;

- (b) Perkara ini adalah berkenaan kepentingan orang ramai kerana rakyat Negeri Kelantan serta juga rakyat seluruh negara terlibat dan pandang berat tentang perkara ini. Beberapa Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional akan berkata perkara ini adalah hal rumahtangga Barisan Nasional — satu perkara di antara PAS dan UMNO. Benar ini hal rumahtangga Barisan Nasional jika kedua-dua parti-parti komponen ini berkelahi dan melawan dalam sebuah bilik dan jika berlaku demikian bolehlah perkara itu dianggap sebagai suatu perkara berkait dengan hal rumahtangga. Tetapi perkara ini telah menumpah dan rakyat jelata telah terlibat. Harta kepunyaan awam dan persendirian telah termusnah. Beribu-ribu orang telah menghadiri rapat-rapat umum dan juga telah menyertai tunjuk-tunjuk perasaan yang bersifat kasar. Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri dari PAS telah meminta dan diberi perlindungan polis. Beberapa rumah termasuk kediaman Datuk Asri telah

diserang oleh orang-orang yang mengambil bahagian dalam tunjuk-tunjuk perasaan. Dengan berlakunya perbuatan-perbuatan yang tidak mematuhi undang-undang ini adalah amat hairan mengapa pihak polis tidak menangkap orang-orang yang menyertai tunjuk-tunjuk perasaan tersebut. Apakah yang telah dibuat oleh pihak polis? Apakah arahan-arahan yang mereka telah menerima dari bos-bos mereka di Kuala Lumpur? Rakyat dari negeri-negeri lain pandang berat apa yang berlaku di Negeri Kelantan. Mereka takut kerusuhan ini akan merebak ke negeri-negeri lain. Tunjuk-tunjuk perasaan dan huru-hara boleh berapi dan merebak ke negeri-negeri lain. Iklim pelaburan telah terjejas. Malah Dewan ini mungkin boleh ditangguhkan jika sekiranya kerusuhan di Negeri Kelantan merebak ke Kuala Lumpur. Oleh demikian kita tidak boleh berpura-pura dan berkata keadaan di Negeri Kelantan dan di seluruh negara adalah terkawal.

Bahawa perkara ini adalah kepentingan orang ramai kerana terdapat tuduhan-tuduhan awam yang dilemparkan oleh Menteri Besar Kelantan tentang amalan-amalan salah (malpractices) yang dilakukan oleh Kerajaan PAS Negeri yang dulu dan juga oleh Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri PAS sekarang. Orang ramai sangat berminat untuk mengetahui samada BSN telah mengambil langkah-langkah untuk menyiasat tuduhan-tuduhan yang serius ini. Kredibiliti BSN dan Kerajaan Pusat kini disoal. Rapat-rapat umum dan tunjuk-tunjuk perasaan diadakan tanpa menghiraukan pengharaman yang dikenakan oleh pihak polis. Mengapakah tiada apa-apa tindakan diambil terhadap penganjur-penganjur rapat-rapat umum tersebut yang dikatakan telah diupah untuk menganjur rapat-rapat umum tersebut.

- (c) Bahawa perkara ini adalah berkehendak disegerakan kerana keadaan yang sunyi tetapi tegang ini boleh meletus lagi. Tidak kelihatan apa-apa penyelesaian yang adil pun. Formula Dr. Mahathir telahpun ditolak oleh PAS. Oleh kerana itu kita tidak ternampak apa-apa penyelesaian bagi menyelesaikan masalah tersebut. Tetapi Parlimen hendaklah mengambil langkah-langkah dengan serta merta untuk menyelesaikan krisis ini kerana kita tidak boleh membiarkan perkara ini berlanjut di Negeri Kelantan. Sekarang rakyat Negeri Kelantan bersungut kerana perintah berkurung yang dikenakan di negeri itu. Perniagaan-perniagaan dan kerja-kerja telah terjejas. Perhubungan dan pengangkutan disekat dengan seriusnya. Sekolah-sekolah masih terus ditutup. Bukankah perkara-perkara ini yang perlu dirundingkan di dalam Parlimen? Keselamatan Negeri Kelantan malah seluruh negara terancam. Saya khuatir krisis di Negeri Kelantan akan berubah menjadi satu perusuhan bangsa yang akan merebak ke seluruh negara. Ini hendaklah dicegah sama sekali. Kita akan gagal dalam tanggungjawab kita sebagai wakil rakyat jika kita tidak mengendalikan masalah krisis Negeri Kelantan dengan cara desisif."

Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum mengikut Peraturan 18 permohonan meminta kebenaran hendak mencadangkan supaya ditangguhkan Majlis Mesyuarat dengan tujuan hendak merundingkan perkara tertentu berkenaan kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan, Yang di-Pertua hendaklah puas hati dalam tiga perkara iaitu perkara itu tertentu, berkenaan dengan kepentingan orang ramai dan berkehendak disegerakan.

Pada masa ini Negeri Kelantan sedang menghadapi krisis dalam pentadbiran Kerajaan Negeri dalam mana Menteri Besar telah diberi undi tidak percaya oleh sebahagian besar daripada Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri Kelantan, dan ini telah menjejaskan pentadbiran Negeri Kelantan. Oleh itu, saya bersetuju perkara ini adalah perkara tertentu.

Berkenaan dengan kepentingan orang ramai pula, saya bersetuju oleh kerana krisis dalam pentadbiran Negeri Kelantan itu pada amnya ada menjejaskan kehidupan rakyat Negeri Kelantan, misalnya, perintah berkurung dan perbuatan liar oleh orang-orang yang tidak bertanggungjawab. Pada masa ini setahu saya usaha sedang dijalankan dengan giatnya untuk mendapat penyelesaian di antara pihak-pihak yang terlibat dan Yang Amat Berhormat Dato' Seri Dr. Mahathir, Timbalan Perdana Menteri telahpun mengemukakan satu cadangan penyelesaian dan adalah harapan kita semua supaya pihak-pihak yang berkenaan akan menimbang cadangan penyelesaian itu dengan semangat tolak ansur. Pada masa ini hukuman berkurung telahpun dikendurkan dan rakyat boleh menjalankan kerja harian untuk mencari nafkah mereka dan lagi pihak Polis juga telah dapat mengawal dengan berkesannya tunjuk perasaan haram dan mendapat bantuan yang cukup.

Pada pendapat saya pada ketika ini, dan saya ulangkan pada ketika ini, perkara tersebut tidaklah wajar berkehendakkan disegerakan perbahasan. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian bagi Dewan ini membahaskan krisis tersebut pada ketika ini hanya boleh merumit dan menengahkan daya usaha untuk mencapai penyelesaian dalam krisis tersebut. Oleh itu, Yang Berhormat dari Ipoh saya amatlah dukacita menolak permohonan daripada Yang Berhormat dalam perkara permohonan tadi.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG SARAAN HAKIM (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

3.46 ptg.

Menteri Tak Berpotfolio (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan satu Rang Undang-undang bertajuk Akta Saraan Hakim (Pindaan), 1977 dibaca bagi kali yang kedua sekarang.

(Tuan Azahari bin Md. Taib *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

Rang Undang-undang ini bertujuan untuk meminda Akta Saraan Hakim, 1971 dengan menggantikan Seksyen 12 dengan Seksyen 12 yang baru, bagi menimbangkan kedudukan pembayaran pencen dan ganjaran kepada Hakim-hakim yang dilantik daripada Perkhidmatan Awam. Dengan adanya pindaan ini akan membolehkan pencen dan ganjaran berkaitan dengan perkhidmatan lepas seorang Hakim yang dilantik daripada Perkhidmatan Awam dibayar mulai daripada tarikh Hakim itu meningkat umur 50 tahun, dan jika Hakim itu telah meningkat umur 50 tahun atau lebih semasa perlantikannya sebagai Hakim, mulai pada tarikh sebelum sahaja perlantikannya itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Menteri Luar Negeri (Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-Haj): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

3.48 ptg.

Tuan Lim Kit Siang (Kota Melaka): Pihak kita di sini menyokong semua cadangan-cadangan yang akan menambah, memperkuatkan kebebasan kehakiman dan semua perubahan syarat-syarat perkhidmatan

hakim-hakim kita, semua memperbaiki syarat-syarat kerja hakim kita, akan memperkuat prinsip kebebasan kehakiman yang mana ianya adalah satu-satu prinsip yang mustahak sekali dalam Perlembagaan. Oleh kerana tidak guna mengadakan apa-apa perubahan-perubahan atau pindaan Rang Undang-undang kalau ada apa-apa tindakan yang diambil yang menjejaskan prinsip kehakiman serta kebebasan kehakiman dan ada dikatakan oleh seorang statesman, dengan izin saya qota:

“No more vital truth was ever uttered than that freedom and free constitutions cannot long be maintained by any people who do not understand the nature of their own government.”

adalah sangat malang dan sangat dikesal ter-nampak bahawa pemimpin-pemimpin Kerajaan kita tidak faham prinsip-prinsip Kerajaan, prinsip-prinsip Perlembagaan kita sendiri dan tidak lain seorang daripada Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri yang berkata apabila beliau memberikan satu amaran kepada kehakiman ketika mempengerusikan Memorial Lecture Pertama Tun Razak di University of Malaya oleh Mr. Justice E.M. Fernando dari Filipina di mana beliau berkata, menurut Straits Times, “There was a tendency for institutions wishing to be autonomous to believe that while others should not interfere in their affairs, they should be free to intrude in the affairs and usurp the functions of others.”

Beliau kata dan saya qota: “while the Legislative ways should not assume judiciary roles or seek to direct the judiciary, the judiciary should not attempt to force its views on the Legislature. To do so especially when accompanied by threat may result in a confusion of roles and the eventual destruction of the independence of the judiciary.”

Tuan Yang di-Pertua, semenjak kemerdekaan pada tahun 1957 tidak ada berlaku satu kali di mana seorang yang nombor dua di dalam executive memberi amaran kepada

pihak kehakiman bahawa kebebasan kehakiman akan hapus dan ini adalah satu amaran yang sangat memeranjatkan semua rakyat yang mencintai prinsip kebebasan kehakiman. Dan ini adalah satu amaran yang menunjukkan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri tidak faham prinsip kebebasan kehakiman dan satu soal yang timbul ialah dalam negara kita bukan ada kehakiman bebas tetapi oleh kerana....

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang yang saya kemukakan ini bukan atas prinsip kehakiman atas pencen Hakim-hakim sahaja. Saya pun tidak berapa fahamlah tentang apa maksud Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka ini berucap tentang kehakiman pada amnya.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Saya memang ragu sedikit berkenaan dengan perkara tajuk pindaan ini. Ini adalah pindaan kepada Akta Saraan Hakim, pindaan mengenai saraan. Jadi, Ahli Yang Berhormat boleh membawa hujjah-hujjah tetapi hujjah-hujjah itu jangan meleret sangat. Jadi saya memang dari tadi hendak tegur tetapi saya harap Ahli Yang Berhormat balik kepada masaalah yang kita bahas.

Tuan Lim Kit Siang: Terima kasih. Saya awal-awal lagi ada menerangkan bahawa semua perubahan baik pun pencen, gaji atau taraf ialah untuk satu tujuan iaitu untuk boleh mempertahankan prinsip-prinsip kebebasan kehakiman. Dan, kalau ini tidak dapat dicapai tujuan ini pindaan ini pun tidak berguna. Sebab itu apabila kita bincang apa-apa hal baik pun pencen saraan atau apa semuanya untuk satu tujuan supaya membolehkan mereka boleh jadi bebas. Dengan sebab itu saya minta izin bercakap sedikit berkenaan dengan perkara yang sangat mustahak pada saat ini. Oleh kerana amaran oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri menunjukkan ada kemungkinan executive oleh kerana fikiran-fikiran sendiri....

Tuan Azahari bin Md. Taib: Saya menegaskan lagi bahawa Ahli Yang Berhormat boleh membawa hujjah-hujjah sebagai contoh dan sebagainya, tetapi hendaklah perkara itu ditujukan kepada Akta Saraan Hakim. Pindaan ini menjadi soal pokok. Tetapi janganlah pula hujjah-hujjah Ahli Yang Berhormat itu terkeluar dari soal pokok pula. Itu sebabnya saya nasihatkan supaya dibalikkan kepada soal asal.

Tuan Lim Kit Siang: Ya, terima kasih. Dan untuk menggulungkan point tadi itu sebelum saya membincangkan satu point lagi, saya haraplah amaran semacam ini boleh ditarik balik (repudiated) oleh Perdana Menteri supaya ia tidak akan menjejaskan prinsip kebebasan kehakiman.

Tuan Yang di-Pertua, lagi satu perkara saya harap dengan pindaan-pindaan ini ialah hakim-hakim kita boleh dapat satu taraf yang lebih memuaskan hati dan boleh mereka menjalankan tugas-tugas mereka dengan lebih berkesan, dan kita mestilah buat apa-apa yang sewajarnya untuk meletakkan hakim-hakim kita di satu tempat di mana mereka dihormati oleh semua lapisan rakyat baikpun di dalam negeri ataupun di luar negeri. Dan semua perkara-perkara atau perkembangan-perkembangan yang berlaku yang akan menjejaskan kehormatan hakim-hakim kita mesti dihapuskan macam sekarang ada berlaku perkara-perkara di mana oleh kerana undang-undang kita hakim-hakim dianggap sebagai "hanging judges" oleh kerana Peraturan-peraturan (Kes-kes Keselamatan) Perlu yang mewajibkan mereka menjatuhkan hukuman mati. Ini tidak akan menambahkan kehormatan kepada hakim-hakim kita. Dan saya tahu baru-baru ini di satu Law Conference, di Seoul — seorang hakim kita di introduce sebagai "hanging judge". Saya rasa semua itu akan menurunkan penghormatan kepada hakim-hakim kita dan bahawa pihak yang berkenaan boleh ambil perhatian untuk mengatasi dan menyelesaikan perkara ini dan lagi pun saya harap sekarang sedang berlaku satu perkara di mana peguam-peguam sudah

tarik balik, tidak mahu jadi peguam di dalam kes-kes keselamatan dan kalau hakim-hakim terpaksa menjalankan perbicaraan tanpa peguam tentulah nama mereka akan lebih buruk. Janganlah kita paksa hakim-hakim kita dapat satu nama yang tidak baik. Kita mesti jaga kehormatan dan nama baik hakim-hakim kita. Dengan sebab itu saya harap pihak yang berkenaan boleh menanggukkan semua kes-kes ini dan berhubung dengan Bar Council dan tengok bagaimana boleh mengatasi objections mereka kepada kes-kes keselamatan demi menjaga nama baik hakim-hakim. Untuk nama baik hakim-hakim kita.

3.55 ptg.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya seperti yang saya sebutkan tadi apabila saya dengan izin Tuan Yang di-Pertua, mencelah dalam ucapan Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka, apa yang disebutkannya tadi pun tidak berkenaan dengan pokok Rang Undang-undang yang saya kemukakan di sini.

Sebenarnya Rang Undang-undang seperti ini tidak dibawa ke dalam Dewan ini jikalau Kerajaan tidak hendak menjaga nama baik dan kehidupan hakim-hakim yang dilantik. Oleh kerana kita sedar bahawa ada hakim-hakim yang dilantik sekarang ini yang dahulunya ada berkhidmat di dalam perkhidmatan awam yang belum dapat pencen di bawah Ordinan Pencen dan perkhidmatan mereka dahulu belum dikira untuk mendapat ganjaran dan sebagainya bahawa Kerajaan sendiri membawa Rang Undang-undang ini supaya diluluskan di dalam Dewan ini dan supaya hakim-hakim itu bolehlah menjalankan tugas-tugas mereka yang berat dan yang bertanggungjawab dengan hati yang senang dan dengan adanya pendapatan pencen yang boleh menambahkan pendapatan mereka. Inilah tujuan Kerajaan. Kerajaan tidaklah dapat terima tuduhan Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka itu bahawa Kerajaan tidak menjaga nama baik hakim-hakim. Tujuannya ialah hakim-hakim tersebut boleh menjalankan tugas mereka dengan adil serta mendapat

pendapatan yang lumayan. Dengan itu oleh kerana Ahli Yang Berhormat itu tidak membuat apa-apa teguran atas Rang Undang-undang ini saya tidak hendak berucap lagi tentang hal ini.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbangkan dalam Jawatankuasa.

(Tuan Azahari bin Md. Taib *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 dan 2 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang undang-undang dilapurkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PELELONG (PINDAAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

4.00 ptg.

Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan (Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bagi meminda Ordinan Lelong Sabah Bab 9 dibaca bagi kali yang kedua.

Tuan Yang di-Pertua, Ordinan Lelong Sabah Bab 9 telah dikanunkan dalam tahun 1914 dan ianya telah diistiharkan sebagai Undang-undang Persekutuan menurut Modification of Laws (Declaration of Federal Laws Sabah Order, 1965,) LN 199/25/1965.

Tuan Yang di-Pertua, pihak berkuasa negeri Sabah telah mengesyorkan supaya Jadual Ketiga Ordinan Pelelong itu dipinda bagi maksud menetapkan bayaran pelelong-pelelong selaras dengan keadaan hari ini. Kadar bayaran yang ada sekarang telah ditetapkan dalam tahun 1914 dan ianya tidaklah begitu realistic dengan keadaan perbelanjaan pada masa ini dan oleh itu perlu diubahsuai dan juga Jadual Ketiga yang ada sekarang tidak mengasingkan movable property, barang-barang yang boleh digerakkan dan barang-barang yang tidak boleh digerakkan ataupun immovable property. Barang-barang yang boleh digerakkan dan yang tidak boleh digerakkan ini sepatutnya diasingkan supaya kadar bayaran berasingan boleh dikenakan kerana nilai immovable property dan movable property tidaklah sama dan keadaan nilainya tidak tetap ataupun boleh berubah daripada semasa ke semasa. Rang Undang-undang ini akan memansuhkan keseluruhan Jadual Ketiga yang ada sekarang dan akan mewujudkan Jadual Ketiga yang baru dan mengandungi kadar bayaran yang baru.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Dato' Sri Haji Kamaruddin bin Haji Mohd. Isa: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbang dalam Jawatankuasa.

(Tuan Azahari bin Md. Taib *memengerusikan Jawatankuasa*)

Fasal 1 dan 2 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilapurkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

MENGESAHAN COVENANT ANTARABANGSA MENGENAI HAK-HAK SIVIL DAN POLITIK, 1966

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula Perbahasan yang ditangguhkan atas masaalah:

Bahawa Dewan ini memutuskan bahawa Kerajaan Malaysia hendaklah dalam sebulan selepas diluluskan usul ini, mengesahkan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Sivil dan Politik 1966 yang telah diterima oleh Perhimpunan Agung Bangsa-bangsa Bersatu dengan 106 undi menyokong dan tiada undi membangkang pada 16hb. Disember, 1966. (25hb. Oktober, 1977)

Tuan Azahari bin Md. Taib: Ahli-ahli Yang Berhormat, bagi menyambung perbahasan ini, saya jemput Ahli Yang Berhormat dari Kepala Batas menyambungkan ucapannya.

4.06 ptg.

Tuan Mohamed Sopiee bin Sheikh Ibrahim (Kepala Batas): Tuan Yang di-Pertua, saya rasa pihak yang telah mengusulkan usul ini kurang mengerti seluk-beluk perjalanan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dan barangkali tidak faham sebenarnya berkenaan dengan perjanjian Covenant ini ataupun barangkali tidak sedar tentang latar-belakang sepenuhnya, kerana kalau beliau tahu latar-belakang sebenarnya tentulah tidak mengemukakan usul ini.

Saya rasa perkara yang pertama sekali kita mesti faham ialah berkenaan dengan Covenant atau perjanjian itu. Ini ialah satu perjanjian yang tidak dipaksa dan tidak diwajibkan kepada siapa-siapa pun, ianya ialah satu

bentuk perjanjian yang terbuka yang boleh disertai oleh mana-mana negeri anggota PBB yang hendak menyertainya. Ini sangat penting kerana boleh jadi ada kekeliruan sebab daripada nada ucapannya dan juga melihat tuduhan-tuduhan yang telah dikemukakan yang keterlaluan sehingga menuduhkan Kerajaan menindas dan tidak patuh kepada dasar itu dan dasar ini. Semua itu mungkin timbul kerana salah anggap bahawa kita tidak menukai janji atau mungkir janji ataupun terdapat juga hujah-hujah yang menyoalkan soal kejujuran, soal keikhlasan dan sebagainya. Anggapan dan tuduhan tentang kejujuran dan keikhlasan itupun mungkin timbul kerana salah faham dan tidak mengerti tentang latar-belakang dan sifat Covenant ini. Memang benar suatu ketetapan telah dicapai oleh Persidangan Agung PBB pada tahun 1966 hasil daripada recommendation daripada Jawatankuasa Ketiga (Third Committee) dalam Mesyuarat Agung itu yang berasal daripada usaha Social and Economic Council ataupun Majlis Social dan Ekonomi daripada PBB.

Memang menjadi peranan economic and social function ini untuk memikir, menimbang dan dari semasa ke semasa mengemukakan pendapat, syor dan sebagainya dan saya tegaskan apa yang dikemukakan ialah semata-mata syor (recommendation), pendapat atau fikiran yang tidak menjadi sesuatu benda yang mengikat, memaksa sebarang ahli anggota PBB. Inilah yang mesti kita tegaskan dan kita faham sebagaimana diperuntukkan di dalam Piagam atau Charter UN atau PBB ini yang disebut, dicatat dengan jelasnya. Apabila Majlis Hal Ehwal Sosial dan Ekonomik mengemukakan satu rancangan, satu rang, satu syor kepada Jawatankuasa Ketiga dan ini pula dibentang kepada Persidangan Agung menjadi amalan biasa bagi mereka yang hendak tegur, hendak bahas boleh bahas, kadang-kadang setengah usul-usul ini diterima begitu sahaja tanpa perbahasan, tanpa mengambil undi cara tercatat nama-nama negeri yang mana sokong, yang mana bangkang. Amalan cara mencatatkan nama-nama negeri-negeri ahli anggota kerap kali hanya dilakukan

apabila ada pertikaian dan perselisihan yang besar oleh sebab maksud hendak menentukan negeri mana memihak kepada mana, pada masa itulah biasanya dicatat (recorded vote) nama-nama negeri, mana undi, bagaimana. Akan tetapi bila sesuatu perkara itu dibentangkan dan tidak ada banyak pertikaian dan perselisihan dan seperti keadaan semacam ini di masa 106—0 — lawannya, biasanya tidak dicatat, siapa undi, bagaimana tetapi dianggap sebagai unanimous dan macam kita juga di sini — siapa setuju — Ya; tidak setuju — diam, tidak dicatatkan, begitulah adanya. Jadi payah, tidak perlu kita nafikan tentang adanya text, perjanjian sukarela Covenant ini dan yang kita mesti faham dengan diluluskan (disapprove), diadopt oleh Persidangan Agung PBB sesuatu text macam ini bukan bererti segala isi kandungan text ini dengan sendirinya mengikat sebarang ahli anggota PBB. Ini penting.

Lagi satu perkara yang penting kita mesti ingat satu dasar asas, dasar pokok yang terkandung dalam Piagam PBB ialah Artikel 2, Paragraph 7 dan dengan izin saya minta membacakan cabutannya:

“Nothing contained in the present Charter shall authorise the United Nations to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any state or shall require the members to submit such matters to settlement under the present Charter”.

Terang dan nyata bahawa dasar pokok, prinsip asas ialah kedaulatan setiap-tiap anggota PBB dan PBB tidak boleh campurtangan hal dalam negeri (domestic) ini terang. Oleh sebab itu sungguhpun Covenant ini telah diluluskan tanpa bangkangan ianya sendiri tidak mempunyai sebarang kuasa, tidak ada harga lebih daripada kertas yang mengandungi ini sehingga sesuatu negara dengan secara kemahuannya sendiri, dengan secara sukarela mahu mengambil bahagian memperlibatkan negerinya, kerjaannya, pemerintahannya mengikatkan dirinya sendiri dalam satu ikatan perjanjian (Covenant) bersama-sama

dengan lain-lain negara yang sanggup setuju dan mahu bersama-sama macam ini, bukan satu janji yang termesti, yang terpaksa ataupun mandatory. Sebagai satu Covenant ialah satu perjanjian yang terbuka kepada negeri masing-masing yang mahu mengikut kebebasan — ini penting. Sebab itu di bawah Artikel 48 ada peruntukan (provision) yang membolehkan Covenant ini dibuka untuk ditandatangani oleh sebarang negara menjadi ahli PBB itu ataupun pada perkara kedua boleh disahkan secara ratification dan ketiga, terbuka untuk disertai oleh satu negara ahli atau anggota PBB — tiga cara: (1) the present Covenant is open for signature by any State Member; (2) the present Covenant is subject to ratification; (3) the present Covenant shall be open to accession.

Setengah-setengah negeri boleh tandatangan tetapi secara tandatangan sahaja tidak berjalan kuatkuasa. Mengikut undang-undang, mengikut peraturan menjadi amalan biasa. Dia mesti ratify ataupun dia mesti accede. Ratification cara undang-undang negeri masing-masing, biasanya menerusi Parlimen negeri masing-masing. Accede iaitu menyatakan keinginan dan kesanggupan mengikatkan diri, ini undang-undang oleh segala peruntukan yang terkandung dalam perjanjiannya. Yang terang dalam siasatan kita kalau kita periksa soal ini ialah semenjak tahun 1966 sudah 11 tahun betul sebagaimana disebut Covenant ataupun perjanjian secara sukarela ini telah disediakan tetapi berapa buah negarakah yang telah ratify ataupun accede pada perjanjian ini.

Setakat yang kita tahu selepas 11 tahun hanya 9 buah sahaja negara anggota PBB yang telah accede telah deposit instrument of accession kepada Setiausaha Agung PBB dan hanya 30 buah negara yang telah deposit instrument of ratification dengan Setiausaha Agung PBB. Mungkin boleh kita dituduh barangkali oleh kerana kita melambatkan yang ini tak dapat jalankan kuatkuasa undang-undang, kita menggagalkan atau kita frustratekan. Kalau begitu barangkali boleh juga kata kita

bertanggungjawab sedikit sebanyak, tetapi pada hakikatnya haknya dengan 9 buah negara deposit instrument of accession dan 30 buah negara deposit instrument of ratification sudah cukup untuk covenant atau perjanjian ini berjalan untuk mengikat haknya negara-negara yang dengan sendirinya secara sukarela ambil keputusan hendak campur atau ambil bahagian dalam peraturan ini, kerana di bawah Article 49:—

“Article 49 — The present Covenant shall enter into force 3 months after the date of the deposit with the Secretary General of the United Nations of the 35th instrument of ratification or instrument of accession.”

Pendeknya tidak sesiapa yang mengikut perbincangan dan perbincangan ini di UN percaya, harap ataupun meneka yang ramai atau semua akan menyertainya. Sebab itu peruntukannya ialah setakat 35 buah negeri sahaja cukup, asalkan 35 buah negeri menyertai, bolehlah jalan kuatkuasanya perjanjian ini, tetapi jalan kuatkuasa ini terhad kepada negara-negara yang termasuk dan terlibat dan caranya pula tidak lain tetapi moral iaitu apabila sesebuah negara mengikati dirinya masuk campur dalam perjanjian ini dia membolehkan dan membenarkan lain-lain negara yang termasuk dan terikat dan menjadi party, state parties to the covenant. Itu sahaja, bukan lain, orang lain tidak ada hak. Orang lain yang tak campur, yang tak termasuk, yang terikat dalam covenant ini tak mempunyai hak, cuma negara-negara yang digelar di bawah covenant ini sahaja, state parties to the covenant yang terhad kepada mereka sahaja. Mereka sahaja boleh sering tegur-menegur antara satu sama lain sekiranya terdapat sebarang perbuatan ataupun amalan yang dilakukan oleh satu state parties to the covenant iaitu sesuatu negara yang menyertai perjanjian ini kalau perbuatan atau amalan itu bercanggah ataupun berlawanan dengan segala peruntukan yang terkandung dalam covenant ini. Ini jelas. Oleh sebab itu ada pula satu optional protocol iaitu satu perjanjian tambahan pula secara sukarela (optional) yang

membolehkan isi negeri, ataupun penghuni sesebuah negeri, rakyat sesebuah negeri yang mendapati perbuatan atau amalan pemerintah dalam negerinya bercanggah dan berlawanan, melanggar segala peruntukan yang terkandung dalam Covenant ini, membolehkan orang seseorang itu membuat teguran dan aduan terus kepada Jawatankuasa ataupun Suruhanjaya yang dibentuk di bawah peraturan ini di PBB untuk disiasat dan dipertimbangkan. Tetapi untuk protocol ini pula ada peruntukannya yang tertentu dan bagaimana saya katakan tadi dianggap tak ramai orang yang akan menyertai Covenant ini dan cuma ada peruntukan covenant ini boleh berjalan kuatkuasanya kalau 35 buah negara anggota menyertainya. Untuk protocol pula kurang lagi dari itu, peruntukannya di bawah Article 9 dalam Optional Protocol ini: "subject to the entry into force of the Covenant" — pertama sekali covenant itu mesti jalankan kuatkuasa dahulu:

"Article 9 — The present protocol shall enter into force 3 months after the date of the deposit with the Secretary General of the United Nations of the 10th instrument of ratification or instrument of accession."

Pendekata untuk tambahan kuasa yang dibolehkan, yang diadakan di bawah protocol tambahan ini yang membolehkan penghuni atau penduduk sesebuah negeri membuat aduan terus kepada jawatankuasa hak asasi PBB untuk mengesah dan memberi kuasa untuk dijalankan dengan kuatkuasanya protocol tambahan ini memerlukan hanya 10 buah negeri menyatakan secara rasmi penyertaannya di dalam protocol ini supaya dia terikat oleh segala peruntukan ini. Jadi itupun jika kita semak betul-betul, untuk protocol ini boleh kira tak berapa orang, barangkali kalau tak salah 9 atau 10 buah negeri sahaja yang termasuk.

Jadi saya ulang begini: kalau tuduhan, oleh sebab orang lain sudah tak masuk, orang lain tak menyertai, Malaysia pula tak menyertai dan sebab itu cuma ada 34 negeri sahaja yang menyertai dan kalau kita tak masuk tak boleh

jalan perkara ini dan kita barangkali bertanggungjawab betul-betul kita patut mahu membantu untuk menguatkan perjanjian itu, kerana syor itu dikemukakan oleh pihak sana, ada juga maknanya sedikit. Tetapi pada hakikatnya sekarang tidak ada makna. Tidak ada sebab yang kita mesti bergelut lekas-lekas dalam masa satu bulan mesti sahkan, kerana sudah memang jalan kuatkuasanya, sudah ada 39 buah negara yang telah accede ataupun ratify dan boleh jalan. Oleh sebab itu bila-bila masa kita boleh, kalau kita rasa perlu, tak payah bergelut-gelut tanpa memberi peluang kepada kita sendiri atau orang ramai ataupun Ahli-ahli dalam Dewan ini menimbangkannya. Ini satu dokumen yang panjang, banyak perkara yang disebutkan, jadi soal hendak mendesak Kerajaan, pemerintah mengambil ketetapan dalam 30 hari mesti sahkan, ini satu sikap yang barangkali kurang bertanggungjawab (responsible) dan kurang realistik.

Saya bukan sebutkan soal masa, sebab kalau boleh saya menarik perhatian, misalnya Kerajaan Inggeris mula menandatangani, meletakkan signaturenya pada covenant ini pada tarikh 16 September, 1968 yakni dua tahun selepas disah baru dia letakkan tandatangannya. Tetapi ini tak laku, tak boleh pakai. Dia mesti ratify atau accede. Bilakah pemerintah Inggeris, pemerintah United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland ratify Covenant ini? Dia telah ratify Covenant ini pada tarikh 20hb. Mei, 1976, baru tahun sudah dan memakan masa lapan tahun. Jadi dia tunggu dua tahun sebelum memberi perintah kepada wakil dia di sana meletakkan pandangannya, tetapi belum sah, atau tak laku lagi. Memakan masa 8 tahun kemudian, pada bulan Mei tahun sudah baru dia ratify. Bukan itu sahaja, lain-lain negeri begitu juga misalnya Mongolia. Negeri Mongolia telah ditandatangani pada 5hb. Jun, 1968 dan Instrument of Ratification telah disampaikan pada 18hb. November, 1974 — jarak masa 6 tahun. Begitu juga Rumania, tarikh tandatangan 27hb. Jun, 1968; tarikh ratification 9hb. Disember 1974. Itu sebab saya rasa

sentiasa menentang untuk memperolehi kebebasan individu masih sehingga hari ini belum ratify Covenant ini. Jika kita tidak ratify Covenant ini bukanlah bermakna yang negara kita tidak ada satu sistem pentadbiran yang tertentu yang boleh menjamin kebebasan individu. Perlembagaan kita memang telah lengkap dengan jaminan-jaminan terhadap perlindungan Human Rights setakat ini.

Adalah pada amnya diakui bahawa the rule of law adalah teragung di negara kita dan pihak Judiciary di sini juga mempunyai kebebasan yang tegas. Rakyat tidak seharusnya bimbang tentang berlakunya perkara yang boleh melibatkan kehilangan kebebasan individu melainkan mereka sendiri melanggar undang-undang yang telah ditentukan. Dan walaupun Kabinet ialah badan pembentukan dasar yang akan menentukan samada kita menerima Covenant ini sekarang atau di masa yang akan datang atau bila-bila masa yang ianya sedia, tetapi pada kita semua Kabinet adalah bertanggungjawab kepada Parlimen dan Parlimen juga mewakili suara rakyat. Setakat ini boleh dikatakan tiap-tiap seorang rakyat Malaysia bebas berfikir dengan sendirinya menanggung dan menjaga kehidupannya serta hartanya dan semua yang ia punyai. Tiap-tiap seorang itu berhak mengekalkan civil rightsnya dan tidak sesiapa yang bertanggungjawab biasa direndahkan sebagai abdi atau manusia yang hina di negara kita ini. Maka soal ratification ini tidaklah perlu dibuat dengan secara tergopoh-gopoh dan terburu-buru. Terima kasih.

4.50 ptg.

Raja Nasron bin Raja Ishak (Kuala Selangor): Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat bahawa bukanlah kerana Ahli-ahli Yang Berhormat daripada parti Pembangkang, terutamanya Yang Berhormat dari Kota Melaka tidak mengerti berkenaan dengan Covenant Antarabangsa mengenai Hak-hak Sivil dan Politik itu kerana beliau pun bukan sebarang orang. Kalau kita mempunyai tokoh United Nations iaitu Yang Berhormat dari

Kepala Batas, maka tidak asing Ahli-ahli Yang Berhormat daripada parti DAP mempunyai tokoh-tokoh berkenaan dengan selok-belok administrasi United Nations. Akan tetapi, sengaja mereka membawa usul ini supaya dapat sambil menyelam minum air, membongkar perkara-perkara hak-hak mutlak orang Melayu, menyentuh berkenaan dengan kebebasan bercakap, menyentuh berkenaan dengan rasuah, menyentuh berkenaan dengan tangkapan-tangkapan yang sewenang-wenang kononnya; menyebut berkenaan dengan tangkapan 18 bulan terhadap Yang Berhormat dari Kota Melaka, menyebut di antara lain-lain, kedua-dua rakan "Chan"-nya, iaitu katanya kalau mereka ini komunis Ahli Yang Berhormat dari Seremban "is a Dutchman".

Saya mengatakan di sini iaitu pada suatu ketika dahulu apabila saya terdengar Yang Berhormat dari Machang dan Yang Berhormat daripada kedua-dua "Abdul" ditangkap — saya menyatakan tidak percaya. Saya memikirkan saya orang "Greek" pula kerana saya tidak percaya yang orang ini komunis, tetapi macam mana orang ini boleh jadi komunis. Begitu juga jangan mudah-mudah mengatakan: I am a Dutchman. Kalaulah kedua-dua "Chan" ini komunis kerana komunis ini bukan mereka hendak mengheboh-hebohkan dan membuat pengakuan dirinya komunis, dan Kerajaan kita bukanlah hendak menangkap seorang itu tanpa bukti-bukti 100% yang diperolehi oleh pihak-pihak yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, saya sebagai orang Melayu dapat menyelam hati perut orang Melayu dan orang Melayu, saya boleh katakan di Dewan yang mulia ini, baikpun di luar di dalam rapat-rapat umum dan sebagainya, tidak akan rela, tidak akan mengizinkan hak-hak mutlak orang Melayu disentuh, diceroboh ataupun ditarik balik kerana ini telah tertulis di dalam Perlembagaan kita.

Tuan Yang di-Pertua, Perlembagaan kita telah dicipta bukan oleh sebarang orang, telah dicipta oleh akitek-akitek Perlembagaan yang

begitu mahir, pakar-pakar perundangan yang tahu undang-undang bukan sahaja undang-undang biasa, bahkan undang-undang antara-bangsa dan sebagainya memasukkan dalam Perlembagaan kita semua hak-hak asasi manusia. Kalau di sini diperkatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Seremban bahawa kita tidak mempunyai kebebasan untuk belajar bahasa China, bahasa India, bahasa Urdu, bahasa Kadazan dan sebagainya, saya mengatakan bahawa beliau ini barangkali memang hendak menegakkan benang basah.

Saya percaya anak-anak cucu daripada beliau, kerana beliau nampaknya sudah tua mesti ada cucu, tidak dilarang untuk belajar bahasa China, bahasa apa sahaja, kerana kita percaya bahawa jika kita mengetahui bahasa-bahasa, lebih daripada satu, adalah satu asset kepada kita, kita galakkan. Kebebasan beragama pula memang berjuta ringgit Kerajaan kita memberi kepada kuil, tokong-tokong, gereja-gereja dan mesjid-mesjid menggalakkan orang bebas beragama; tidak pula Ahli Yang Berhormat dari Seremban berkhatahan dan dipaksa masuk Islam.

Tuan Yang di-Pertua, saya tadi mengatakan bahawa sebagai orang Melayu, saya boleh menyelam hati perut orang Melayu. Satu contoh yang saya bawa di dalam Dewan yang mulia, ini di mana kerana ada beberapa tokoh tempatan kerana hendak menjual ubatnya supaya laku menyuarakan di khalayak ramai mengapi-apikan perasaan pengikut-pengikutnya, maka apa sudah terjadi di Kelantan iaitu di Kota Bahru, perkara yang tidak diingini terjadi, membakar itu dan ini sehingga diistiharkan darurat di sana. Begitu juga kalaulah DAP bermain emosi menyentuh hak-hak mutlak orang Melayu, dan pilihanraya tidak lama lagi akan datang, saya memperingatkan kepada beliau bahawa perkara-perkara yang lebih dahsyat daripada 13 Mei, 1969 akan terjadi. Dengan sebab itu kalau mereka benar-benar cintakan kepada bangsa, cinta kepada negara dan cinta kepada perpaduan, jauhkanlah ucapan-ucapan yang menyentuh hak-hak

mutlak orang Melayu. Tuan Yang di-Pertua, kita memang telah mendengar....

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Speaker, untuk penjelasan. Bolehkah Yang Berhormat terangkan di mana dalam ucapan Ahli Yang Berhormat dari Seremban beliau menyentuh mengenai hak-hak orang Melayu semalam?

Raja Nasron bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak payah membuat apa pun penjelasan tetapi daripada catitan ucapan beliau kalau boleh kita membuat kesimpulan, kerana kita pun bukan orang yang tidak mempunyai pelajaran, kita boleh mengetahui bahawa tujuan-tujuan beliau adalah semata-mata mengatakan bahawa golongan orang Melayu menerima layanan istimewa. Ada beliau mengatakan second class citizen. Siapa dia second class citizen itu? Bermakna second class ini ialah orang-orang yang agaknya bukan daripada bangsa Melayu iaitu kaum India dan China tetapi kita tidak mengamalkan dan kita tidak menganggap sesiapa, semuanya first class citizen kepada Kerajaan kita, Kerajaan Malaysia. Jadi, itulah saya katakan ada unsur-unsur yang telah menyentuh perasaan orang Melayu daripada ucapan beliau itu. Walau bagaimanapun, saya menganggap bahawa ucapan yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Seremban itu sebenarnya menunjukkan bahawa beliau itu lebih menggambarkan bahawa negara kita ini patut mengamalkan cara demokrasi sepertimana yang didapati di Republik Rakyat China.

Di Republik Rakyat China, mereka itu cara-cara hidupnya lain, kalau misalannya dia hendak meninggikan perekonomian negara dan rakyatnya maka 800 juta orang itu sama-sama hendak dinaikkan. Tetapi kita tidak, kita mempunyai kebebasan berniaga; kita kuat bekerja daripada pukul 5.00 subuh pagi hingga sampai 12.00 malam dan berusaha lebih, kita dapat duit. Kita bebas, benar-benar bebas, sebagaimana yang ada di tempat negara yang saya katakan itu tidak bebas, dikongkong dan kita telah mendengar bahawa mass democracy ataupun people's democracy

ini kalau diamalkan macam mana negara yang dicintai oleh Ahli Yang Berhormat itu, akibatnya adalah khemah-khemah tawanan ataupun khemah-khemah kerja paksa (slave labour camps). Ini telah disaksikan oleh kita sendiri di mana mass democracy diamalkan oleh negara-negara tersebut dan hak-hak sivil dan politik yang tidak mengenalkan kelas kononnya juga diikuti oleh negara itu. Tetapi kita di Malaysia ini mengamalkan satu demokrasi cara lain, cara di mana dengan kita mempunyai Parlimen, kita memberikan kebebasan tetapi ada sekatan-sekatan kebebasan itu untuk disesuaikan dengan cara hidup kita, dengan kaum yang berbilang bangsa supaya dapat kaum-kaum yang tidak berada, kaum-kaum yang tidak begitu baik nasibnya dipapah, diperbaiki supaya kaum-kaum ini di dalam tempuh yang ditentukan dapat setidak-tidaknya seimbang hidupnya dengan kaum-kaum yang lebih fortunate daripada kaum-kaum have-nots yang saya maksudkan itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat bahawa tujuan sebenarnya Ahli-ahli Yang Berhormat dari parti DAP, iaitu the harbourers of dangerous thoughts membentangkan usul ini bukan untuk melindungi rakyat umum ataupun national safety tetapi adalah kerana untuk mendapat kemegahan bagi partinya iaitu parti memperjuangkan hak asasi manusia, kononnya. Apa sahaja perkara yang kecil-kecil yang boleh dibangkitkannya daripada hari ini hingga barangkali enam tujuh bulan yang akan datang, kerana pada pendapat mereka just round the corner ada pilihanraya, akan ditimbulkan. Juga pada satu masa dahulu jaguh-jaguh inilah juga membuatkan cogan perjuangannya Malaysian-Malaysia, ke sana sini Malaysian-Malaysia; Malaysia kepunyaan Malaysian sehingga ada di antara tokoh-tokoh mereka, yang memperjuangkan cogan Malaysian-Malaysia ini, sedar bahawa ini adalah perjuangan kosong dan ada di antara mereka sudahpun ada di dalam....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, mengikut peraturan, tidak boleh ada sangkaan jahat ke atas seseorang Ahli.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Tuan Yang di-Pertua, saya sedikitpun tidak ada sangkaan jahat ke atas mereka. Apa yang saya sebutkan adalah atas kebenaran kerana di dalam Dewan yang mulia dan di luar Dewan ini juga, pernah cogan-cogan kata Malaysian-Malaysia ini disebutkan tetapi disebutkan kerana barangkali mereka mengatakan yang kita tidak mengamalkan hak asasi manusia, iaitu kita ini mengamalkan Malaysian-Malay. Ini juga satu perkara yang menimbulkan emosi orang Melayu dan sekarang pula dengan mereka cuba mengemukakan usul yang ada di hadapan kita dan kalau usul ini diluluskan, saya lagi sekali mengulangi, akibatnya adalah buruk.

Dengan sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, saya dengan sekeras-kerasnya menentang usul ini dan saya percaya rakan-rakan saya, saya bukan menyeru kepada rakan-rakan saya daripada Barisan Nasional sahaja tetapi di dalam rank and file DAP pun akan menentang jika benar-benar mereka cinta kepada perpaduan, cinta kepada keamanan dan cinta kepada bangsa dan negara.

5.05 ptg.

Tuan S. Samy Vellu (Sungai Siput): Tuan Yang di-Pertua, saya berdiri pada petang ini untuk membangkang usul yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka yang minta mengesahkan International Covenant on Civil and Political Rights, 1966, sebagaimana yang telah dibentangkan oleh Perhimpunan Agung Bangsa-bangsa Bersatu dalam bulan Disember, 1966 walaupun ia mendapat 106 undi dan Malaysia adalah di antara penyokongnya yang kuat.

Tuan Yang di-Pertua, sebagai sebuah negara yang mengamalkan prinsip demokrasi kita cukup sedar terhadap tanggungjawab kita kepada dunia bebas. Dengan demikian bila usul ini diperkenalkan di dalam Bangsa-bangsa Bersatu, Malaysia sebagai sebuah negara memberikan sokongan penuh kepada

usul itu sebabnya kita mempunyai kepercayaan penuh terhadap Universal Declaration of Human Rights.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun usul itu diterima dengan 106 undi di dalam tahun 1966 namun ia dikuatkuasakan hanya di dalam tahun 1976 iaitu selepas ia disahkan oleh negara-negara yang ke 35. Kalau kita teliti dengan lebih dekat, saya ingin menyatakan bahawa setakat ini hanya 35 buah negara yang betul-betul meluluskannya. Negara yang mula-mula meluluskannya ialah Costa Rica walaupun ia telah menandatangani usul itu pada 19hb. Disember, 1966 tetapi ia meluluskan hanya pada 29hb. November, 1968 yakni selepas hampir dua tahun. Ini bermakna negara yang ke 35 meluluskan usul itu dalam tahun 1975 yang membolehkan usul tersebut dikuatkuasakan.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun 106 buah negara telah meluluskan usul itu, berapa lamakah masa yang mereka ambil untuk meluluskan usul itu dan berapakah bilangan negara yang mengambil bahagian dan juga berapa lamakah jangka masa yang diambil untuk mengkaji persoalan itu dan mengapa, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, pengesahan itu hanya dilakukan oleh sebuah negara dalam tahun 1968; 5 buah negara dalam tahun 1969; 3 buah negara dalam tahun 1970; 4 buah negara dalam tahun 1971; 5 buah negara dalam tahun 1972; 7 buah negara dalam tahun 1973; 4 buah negara dalam tahun 1974; 6 buah negara dalam tahun 1975; 3 buah negara dalam tahun 1976 dan setakat ini hanya sebuah negara sahaja dalam tahun 1977 iaitu negeri Peru yang disahkan pada 8hb. Mac, 1977. Mengapakah setelah usul itu diterima tetapi begitu lewat disahkan?

Tuan Yang di-Pertua, keadaan yang demikian tidak mengizinkan. Malaysia adalah di antara 106 buah negara yang mempunyai sebab-sebab tertentu mengapa ia tidak mengehkannya. Kita telah mempunyai penga-

laman yang cukup di dalam negeri ini iaitu sebelum dan selepas hari kemerdekaan anasir-anasir jahat yang dilakukan oleh komunis, keselamatan dalam dan luar negeri mestilah diberi keutamaan dari segala-galanya.

Sila izinkan saya, Tuan Yang di-Pertua, membawa perhatian kepada Artikel 4. Dalam masaalah ini dengan sendirinya ditujukan bukan hanya kepada Malaysia sahaja tetapi kepada mana-mana negara di mana keadaan pertahanan dan keselamatannya betul-betul dalam merbahaya disebabkan anasir-anasir jahat tanpa kesetiaan dan segala-galanya yang tidak mempedulikan dan tidak mengambil berat terhadap kebajikan rakyat jelata. Mereka tanpa ragu-ragu melakukan sesuatu di bawah perlindungan perisai demokrasi, hak asasi manusia, kebebasan bercakap dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, mari kita mengambil contoh dari Amerika Syarikat — the champion of civil rights yang tidak meluluskan usul ini lagi. Adakah ini bererti Amerika Syarikat tidak menghormati usul dari sebuah badan dunia? Di seluruh Tenggara Asia, hanya Iran sebuah negara sahaja yang meluluskan usul itu sementara yang lain tidak berbuat demikian. Jadi apakah perlu dalam usahanya Malaysia untuk meluluskan International Covenant itu dalam tempuh yang tertentu?

Tuan Yang di-Pertua, kalau Kabinet belum meluluskannya bukanlah bererti negara kita tidak memandangnya sebagai mustahak atau menghormati perjanjian antarabangsa. Malaysia adalah sebuah negara yang menghormati semua undang-undang antarabangsa dan perjanjian. Dalam keadaan yang tertentu kita telah berbuat lebih dari yang patut, kita telahpun memberi rights of properties di dalam Perlembagaan kita yang tidak termasuk di dalam perjanjian yang telah diterima oleh bangsa-bangsa bersatu. Kalau saya tidak salah, Tuan Yang di-Pertua, President Amerika Syarikat, Tuan Jimmy Carter pernah berkata bahawa Malaysia adalah sebuah negara

contoh di dalam hak asasi manusia, iaitu semasa lawatan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita ke Amerika Syarikat baru-baru ini. Walaupun ini satu komen yang tidak disahkan tetapi ia cukup membuktikan betapa tingginya penghormatan yang diperolehi oleh Malaysia dalam arena antarabangsa dan disuarakan oleh pemimpin-pemimpin dunia yang demokratik.

Dengan ini, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membuat kesimpulan bahawa usul yang dibentangkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tidaklah sesuai dan tidak dikehendakki pada ketika ini dan dengan yang demikian, saya minta Dewan yang mulia ini menolaknya.

5.14 ptg.

Tuan Ariffin bin Haji Daud (Permatang Pauh): Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin mengambil bahagian membahaskan usul yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka. Selepas meneliti ucapan beliau, saya sendiri tidak faham apakah tujuan beliau membentangkan usul itu di Dewan yang mulia ini. Seolah-olah kalau kita baca daripada ucapannya, jentera Kerajaan di Malaysia ini ialah "Kerajaan kuku besi". Dan kita akan dianggap oleh masyarakat antarabangsa sebagai outcast. Adakah ini benar? Pada fikiran saya ini tidak.

Sebaliknya selepas saya teliti kandungan Covenant daripada Artikel 1 hingga 27 yang menyentuh hak-hak asasi manusia, saya dapat bahawasanya apa yang terkandung dalam Covenant daripada Artikel 1 hingga 27 kebanyakannya telah diamali di negara kita ini. Ini bukan perkara baru. Cuma lain-lain artikel menyentuh berkenaan dengan jentera, susunan dan sebagainya mengenai Covenant ini. Seolah-olah Kerajaan kita ialah Kerajaan ganjil. Tidak menghormati hak asasi manusia. Hak kebebasan bercakap, kebebasan beragama, kebebasan menganuti pelajaran dan sebagainya.

Saya ingin bertanya Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka di negara manakah yang membenarkan seseorang itu mengeluarkan cakapan sebebaskan-kecuali "Speaker's Corner" di United Kingdom. Di situ sahaja satu tempat yang boleh keluaran cakap, bebas. Lain-lain tempat itu tidak ada. Begitu juga pelajaran. Kita pergi di Great Britain, soal bahasanya bebas, kita boleh bercakap apa bahasa tetapi kita tidak dapati sekolah India, sekolah Cina, sekolah Melayu dan sebagainya. Apa beza keadaan mereka dengan keadaan kita sekarang? Adakah bermakna jika Malaysia tidak mengesahkan — ratify Covenant ini — kita sudah jadi satu negara yang tidak menghormati kebebasan hak-hak asasi? Tidak. Sebaliknya adakah jika Malaysia mengesahkan atau ratify Covenant ini, kita akan jadi satu negara yang sama-sama setaraf dengan lain-lain negara yang telah ratify Covenant ini — bebas itu dan ini dan sebagainya. Saya tidak tahu tetapi sebagai perbandingannya kita boleh lihat negara-negara yang telah ratify ataupun assess Covenant ini. Boleh kata semua negara-negara Eropah Timur termasuk Byelorussian Republic, Ukrainian Soviet Socialist Republic, Union of Soviet Socialist Republics serta lain-lain negara seperti Sepanyol, Philippines, Poland dan sebagainya maka negara-negara ini telah ratify Covenant ini.

Adakah keadaan dalam negara mereka ini lebih baik, lebih bebas, lebih berdemokrasi daripada negara kita? Saya tidak percaya. Tetapi satu perkara yang amat pelek yang saya hairan di dalam ucapannya beliau telah menyentuh beberapa artikels yang berkaitan dengan hak-hak. Tetapi malangnya mengapa pula tidak disentuh Artikel 4. Artikel 4 ialah sebagai satu escape route. Mengapa beliau tidak sentuh?

Dengan izin, saya ingin membaca, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Tuan Ariffin bin Haji Daud:

"Each State party to the present Covenant undertakes to respect and to ensure that all individuals within its territory and subject to its jurisdiction, the rights recognised in the present Covenant without distinction of any kind such as sex, language, religion, political or other opinion....."

dan lain-lain lagi. Dia ada sentuh religion, kalaulah kita ratify ini dan juga Kerajaan kita mengadakan undang-undang seperti ini. Apa pula yang dikatakan mereka yang bukan beragama Islam yang telah kena dakwa atau kena tangkap berkaitan dengan kes berkhawat. Pada masa sekarang tidak, kalau mereka yang bukan beragama Islam telah bersekedudukan dengan mereka yang beragama Islam cuma mereka yang beragama Islam sahaja yang didakwa. Ini menunjukkan ada diskriminasi, tetapi apa yang Yang Berhormat daripada Kota Melaka hendak ialah supaya tidak ada diskriminasi. Adakah ini akan diterima oleh mereka yang bukan beragama Islam? Dua-dua orang sedap tetapi seorang sahaja yang kena dakwa.

Itulah sedikit-sebanyak, Tuan Yang di-Pertua, dan saya hairan mengapakah perkara ini dibawa ke Dewan yang mulia ini ketika ini. Mungkin ada tujuan-tujuan yang lain dan saya setuju berkenaan dengan apa yang disebutkan oleh sahabat saya dari Kuala Selangor, ada tujuan lain bukan tujuan untuk hendak menunjukkan kepada masyarakat dunia, masyarakat antarabangsa bahawasanya negara Malaysia satu daripada negara-negara yang telah ratify Covenant itu. Tujuannya lain, Tuan Yang di-Pertua.

5.24 ptg.

Tuan Farn Seong Than (Sungai Besi): Tuan Yang di-Pertua, saya suka hendak bercakap sedikit berkaitan dengan hak asasi manusia yang telah diterima oleh Persatuan Bangsa-bangsa Bersatu pada 16hb. Disember, 1966.

Saya menyokong usul yang dikemukakan oleh rakan saya dari Kota Melaka yang telah bercakap dengan panjang lebar mengenai hak

asasi manusia di negara kita dan juga aspirasi kita untuk mendapatkan layanan yang lebih baik bagi rakyat Malaysia.

Suka saya menerangkan lebih lanjut hak-hak asasi manusia dan juga prinsip-prinsip yang mana kami dalam DAP percaya. Dalam menerangkan apa yang kami maksudkan dengan hak asasi manusia, kami mesti terlebih dahulu memperkenalkan usaha-usaha kami terhadap hak asasi yang penting yang semuanya diiktiraf di kalangan antarabangsa di dalam Universal Declaration of Human Rights yang telah diluluskan oleh Bangsa-bangsa Bersatu dalam tahun 1968. Prinsip-prinsip hak asasi manusia terbahagi kepada tiga kategori. Mula-mula untuk bebas dari kumpulan Kerajaan dalam integrity perseorangan. Kumpulan seperti ini termasuk siksaan, kekejaman dan tidak berperikemanusiaan atau layanan yang kasar atau hukum tangkapan yang melulu atau dipenjarakan juga tanpa pembicaraan yang adil. Apabila manusia terutama sekali ahli-ahli politik dari Pembangkang dilarikan dari rumah dengan kasar dan disoal tanpa berhenti mengikut sesuka hati penangkapnya. Disiksa, diugut dengan berbagai cara yang kurang baik yang biasanya memaksa mereka terpaksa mengaku ke atas kesalahan yang mereka tidak lakukan. Adalah jelas bahawa keadaan-keadaan seperti di atas ada berlaku di Malaysia.

Lebihkurang dua bulan yang lalu ada satu lapuran dalam akhbar tempatan yang menunjukkan angka-angka yang dikeluarkan oleh Lembaga Pengampunan Antarabangsa atau Amnesty International mengenai bilangan Ahli-ahli Parlimen terpilih dalam berbagai negara yang hilang. Tidakkah menghairankan bahawa Malaysia adalah di antara negara-negara yang disebutkan dalam lapuran itu diikuti oleh negara-negara seperti Indonesia, Thailand, Filipina dan Singapura di mana penahanan tidak begitu digemari terhadap ahli-ahli politik tanpa perbicaraan yang berlaku. Ini adalah di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri atau Internal Security Act yang membolehkan penganiayaan seperti ini dengan

arahan atau ruling oleh Kerajaan Barisan Nasional yang mana sahabat saya Yang Berhormat dari Batu Gajah iaitu Saudara Chian Heng Kai ditahan di sana dengan seorang lagi pemimpin DAP iaitu Saudara Chan Kok Kit dan banyak lagi pemimpin-pemimpin parti Pembangkang di negara ini. Semenjak penahanan mereka lebihkurang setahun yang lalu tiada langsung alasan bagi Saudara Chian Heng Kai dan Saudara Chan Kok Kit untuk membicarakan mereka dalam mahkamah terbuka. Ini adalah dengan alasan yang semudah ini yang mana Kerajaan Barisan Nasional telah menggunakan ISA sebagai satu cara mencapai tujuan politiknya. Adalah diketahui umum bahawa kedua-dua Saudara Chian Heng Kai dan Saudara Chan Kok Kit telah menjadi mangsa politik bukan kerana mereka telah melanggar undang-undang atau terlibat dengan kegiatan komunis yang mana tidak mempunyai bukti, tetapi adalah kerana pertamanya mereka memperjuangkan pengkajian Bahasa China yang mana adalah satu issue yang tidak boleh diketepikan oleh Kerajaan dan rakyat Malaysia.

Yang kedua, kerana kedua-dua mereka yang ditahan adalah untuk mempertahankan mengenai penangkapan Datuk Abdullah Ahmad dan Encik Abdullah Majid untuk menyelesaikan masalah kebangkitan atau pergolakan dalam parti UMNO pada masa itu. Penahanan yang tidak adil dan tidak bersebab di atas Saudara Chian Heng Kai dan Saudara Chan Kok Kit dan Saudara Kassim Ahmad dari PSRM bersama dengan banyak lagi ahli-ahli politik dan juga lain-lain yang mempunyai latar-belakang politik adalah contoh nyata terhadap pencabulan hak asasi manusia dan kebebasan rakyat negara ini oleh Kerajaan. Adalah amat dikesalkan bahawa Malaysia selalu disebut sebagai tidak begitu digemari dalam laporan-laporan oleh Lembaga Pengampunan Antarabangsa, satu badan antarabangsa yang dihormati dan diiktiraf. Cuma seminggu yang lalu Amnesty International telah dianugerahkan dengan Nobel Peace Prize tahun ini kerana menjalankan dasarnya semenjak tertubuhnya 16 tahun

yang lalu untuk mencetak atau menerbitkan kesukaran lebih dari 16,000 ahli-ahli politik yang telah dipenjarakan dalam bilik-bilik gelap dan tempat-tempat siksaan di berbagai tempat di dunia ini.

Saya menyokong penuh satu panggilan yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka untuk membentuk Lembaga Pengampunan Cawangan Malaysia satu Parliamentary Branch of the Amnesty International oleh wakil-wakil rakyat Malaysia Sempena dengan penganugerahan Nobel Peace Prize tahun ini kepada Amnesty International supaya perkara-perkara bersabit dengan hak asasi manusia dan kebebasan umum boleh dikesampingkan dan dipelihara di negara kita.

Yang kedua, hak asasi manusia juga meliputi hak untuk mendapat perkara-perkara penting seperti makanan, tempat tidur, kesihatan dan pelajaran. Dasar pembangunan ekonomi Kerajaan memainkan peranan yang sangat penting untuk mencapai hak-hak ini. Jadi hak ini dapat ditentukan oleh tindak-tanduk Kerajaan, misalnya apabila Kerajaan menuntut sebarang Akta ke atas bahagian sumber yang terhad negara ini kepada pegawai-pegawai yang makan suap atau kepada mengadakan kemewahan bagi segelintir yang kecil sementara sebahagian besar rakyat tetap tinggal dalam kemiskinan. Dalam hubungan ini saya suka hendak menyeru Kerajaan untuk menghapuskan amalan rasuah dari segala peringkat pentadbiran untuk menentukan supaya semua sebahagian kecil pegawai-pegawai yang rasuah dengan bersubahat dengan pemodal-pemodal yang sedikit bilangannya dari sektor swasta.

Yang ketiga, kita mesti boleh menikmati kebebasan awam berpolitik, kebebasan berfikir, beragama, berkumpul, bercakap akhbar dan kebebasan bergerak di dalam dan di luar negeri. Selepas Pilihanraya Umum tahun 1974 kebebasan bercakap dan berkumpul telah tergugat dengan fahaman rapat umum oleh parti-parti politik. Sudah tentu ada dua jenis undang-undang yang telah membenarkan

rapat umum di Kota Bharu dan lain-lain bahagian di Kelantan sebelum perintah berkurung diistiharkan minggu lalu dan juga di Melaka sebelum pergolakan UMNO di negeri itu diselesaikan bulan lalu. Memandangkan kawalan yang ketat ke atas akhbar oleh Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri tidaklah hairan bahawa banyak dari perkara-perkara yang penting yang telah kami bangkitkan dalam Parlimen dan Majlis Undangan Negeri atau di tempat lain telah tidak dipedulikan kerana takut lesen mereka akan dibatalkan atau tidak boleh dibaharui pada tahun yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, memang biasa penyunting-penyunting berita dari akhbar-akhbar Malaysia dipanggil oleh pihak Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri dan ditegur atau dilarang dari menyiarkan berita yang sebenar atau yang membuatkan Kerajaan serbasalah. Dengan segala kesusahan dan sekatan dikenakan oleh Kerajaan Barisan Nasional terhadap ahli-ahli politik, akhbar, pertubuhan-pertubuhan kebudayaan, pelajaran dan sosio saya rasa adalah sangat tidak patut bagi pemimpin-pemimpin Barisan Nasional untuk menyebut fasal hak asasi manusia atau bercakap seperti juara yang memperjuangkan hak asasi manusia apabila melawat negara-negara luar. Kerajaan cuma boleh bercakap fasal hak asasi manusia dan kebebasan umum apabila ia telah membebaskan dirinya dari belenggu penahanan dan sekatan terhadap mereka yang menentang polisi-polisinya.

5.36 ptg.

Menteri Luar Negeri (Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menjawab usul yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka dan terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telahpun memberikan hujjah-hujjah di atas usul ini patut ditolak. Tidak disangka lagi bahawa usul ini mesti ditolak oleh sebab saya suka mengatakan pada mulanya iaitu negara kita ini mengamalkan

prinsip yang tulin iaitu prinsip demokrasi yang tulin, prinsip mengikut cara undang-undang, iaitu rule of law. Jikalau kita tidak mengamalkan dan mempraktikkan apa yang saya sebutkan itu, iaitu prinsip demokrasi yang tulin dan juga rule of law, saya rasa Ahli Yang Berhormat yang kemukakan usul ini dan rakan-rakannya di dalam ahli Opposition tidak dapat bersama-sama kita dalam Majlis yang berbahagia ini. Di sini adalah satu bukti yang terang kepada dunia dan kepada kita semua kita mengamalkan prinsip yang saya katakan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, cerita yang dikemukakan ini sepertimana Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor telah menyatakan kita biasa mendengar samada di dalam Dewan ini ataupun di luar Dewan ini lagu yang sama yang dimainkan ataupun dinyanyikan oleh pihak yang kemukakan usul ini dan rakan-rakannya dan kita tahu apakah tujuan mengapa usul ini dikemukakan. Bukan kita tidak mengamalkan prinsip demokrasi dan apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka tatkala mengusulkan perkara ini dan telah mengatakan iaitu usul ini perlu negara kita ini dalam masa satu bulan mengesahkan (ratify) Covenant yang disebutkan itu kerana ini bersangkutan dan berkaitan dengan hak sivil-sivil dan politik, hak asasi manusia, hak untuk hidup, perlindungan dari penyiksaan dan layanan serta hukuman yang kejam dan tidak berperikemanusiaan dan juga hak-hak kebebasan yang lain bercakap, freedom of movement, kebebasan kediaman dan sebagainya. Saya suka mengatakan kepada Dewan yang mulia ini tidak perlulah kita mengesahkan (ratify) Covenant ini oleh sebab kita telah menjamin hak-hak asasi, fundamental liberties of persons mengikut Undang-undang Perlembagaan kita.

Perlembagaan kita ini mengandungi semua kebebasan-kebebasan ini seperti yang telah diperkatakan oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka. Kita lihat iaitu mengikut Perlembagaan kita kepada Artikel 5 sampai kepada

Artikel 12 semuanya termaktub di dalam Covenant ini diakui (recognise) disah dalam Perlembagaan kita, they are enshrined within our Constitution to guarantee the fundamental liberties of the persons — Part II, Fundamental Liberties. Apa yang telah dikatakan oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka ada tercatat di dalam Perlembagaan ini, Perkara 5 (1) yang berbunyi seperti sedemikian, dan saya minta izin membaca Perkara tersebut:

“No person shall be deprived of his life or personal liberties save in accordance with the law.”

Dan juga mengikut Artikel 2 daripada Covenant ada juga tercatat:

“Where a person is arrested and not released he shall without unreasonable delay, and in any case within twenty-four hours (excluding the time of any necessary journey) be produced before a magistrate and shall not be further detained in custody without the Magistrate’s authority.”

Di dalam Covenant ini, izinkan saya membacakan yang menyebut iaitu tiap-tiap orang yang ditangkap mestilah dibawa ke mahkamah seberapa segera yang boleh.

Artikel 9 (2) berkata:

“Anyone who is arrested shall be informed at the time of arrest of the reason for his arrest and shall be promptly informed of any charges against him.”

Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum iaitu ini salah satu daripada yang saya suka mengatakan apa yang tercatat dalam Covenant ini ada tercatat dalam Perlembagaan kita. Barangkali Yang Berhormat dari Kota Melaka tahu iaitu prinsip ataupun Doctrine di dalam Christie Lisenzky kita mesti, apabila tangkap tiap-tiap seorang itu mesti beritahu kesalahannya itu dan guarantee ini ada dalam Perlembagaan kita. Tidak ada yang mana saya suka mengatakan di mana negara kita telah memecah salah satu daripada prinsip yang telahpun termaktub di dalam Covenant ini. Jadi saya

tidak faham mengapa beliau ini menyebut-nyebutkan dan telahpun menama-namakan orang-orang yang telahpun ditahan dan nama-nama orang yang telah disebutkan ialah nama daripada ahli DAP sahaja, tetapi kalau kita melihat dan apa yang berlaku bukanlah daripada ahli DAP sahaja ditahan tetapi ahli daripada parti-parti yang lain sama juga ahli daripada Parti Barisan Nasional. Ini telah dikemukakan dan diperkatakan oleh rakan saya sekejap tadi. Di sini adakah mengatakan kita tidak adil tetapi sebaliknya tidak kemukakan apa yang sebenarnya. Jikalau apa yang tidak dikemukakan ini menunjukkan tidak begitu jujur yang Ahli Yang Berhormat apabila mencadangkan Usul ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka mengatakan iaitu sebelum saya mengulas satu-persatu apa yang diperkatakan oleh Yang Berhormat tadi saya suka memberikan latarbelakang sedikit kepada Dewan ini supaya memahami di atas yang sebenarnya. Covenant ini telah disahkan pada 16hb. Disember, 1966 dan Malaysia salah satu negara yang menyokong Covenant ini tatkala resolusi dikemukakan di Bangsa-bangsa Bersatu pada 16hb. Disember, 1966. Oleh sebab Malaysia memikirkan bersejua dan menyokong resolusi ini oleh sebab dasar ini adalah dasar Malaysia, menyokong di atas menjaga hak asasi manusia, kebebasan-kebebasan yang perlu menjaga hak asasi manusia (fundamental liberties of persons within the nation). Sebab itulah Malaysia menyokong dan angkat tangan menekan lampu hijau yang bererti memberi sokongan kepada resolusi ini di Bangsa-bangsa Bersatu dahulu. Itulah sebabnya sepertimana rakan saya daripada Kepala Batas dan juga rakan-rakan saya daripada Jerlun-Langkawi, Permatang Pauh, Sungai Siput dan Kuala Selangor telah mengatakan iaitu daripada ahli-ahli Bangsa-bangsa Bersatu yang sekarang ini berjumlah lebihkurang 150 hanya 39 buah negara sahaja yang mengesahkan atau ratify. Cara ratification ini mengikut cara-cara yang telah diatur dan dipersetujui oleh tiap-tiap satu

negara, mengikut Parlimen ataupun mengikut Kabinet sahaja. Malaysia mengikut peraturannya, adalah mengikut Jemaah Menteri sahaja, untuk mengesahkan di atas satu-satu perjanjian yang dibuat oleh satu-satu negara. Jika Malaysia membuat satu-satu perjanjian, perjanjian itu tidak akan disahkan lagi tak boleh dikuatkan melainkan ada ratification disahkan, dan pengesahan ini dibuat oleh Kabinet sahaja, tidak perlu dibawa ke Parlimen ini. Oleh sebab Jemaah Menteri adalah diberikan kuasa penuh oleh Dewan Rakyat untuk mengesahkannya. Itulah cara pengesahan dan hanya pada 23hb. Mac, 1976 sahaja iaitu kuatkuasa boleh dikatakan di atas undang-undang Covenant yang kita bicarakan sekarang ini iaitu lebihkurang 10 tahun, baru sah mengikut apa yang telah dibacakan oleh rakan saya mengikut Artikel 49 yang berbunyi sedemikian:

"The present Covenant shall enter into force three months after the date of the deposit with the Secretary General of the United Nations of the 35th instrument of ratification or instrument of accession."

Jadi pada 23hb. Mac, 1976 sahaja boleh dikatakan yang 35 ratifications dibuat iaitu lepas 10 tahun. Jadi bukanlah kita lalai, bukan kita tidak mahu tetapi tidak perlu lagi. Pada Covenant itu pada hemat saya suka saya kemukakan kepada Dewan yang berbahagia ini, ini adalah perlu sebagai guideline. Jikalau kita telah ada dalam Undang-undang negara kita tak perlu kita mengesahkan lagi kerana apa yang kita ada lebih lagi banyak daripada apa yang termaktub di dalam Covenant ini yang Usul dikeluarkan oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka. Salah satu yang tak cukup dalam Usul ini atau di dalam Covenant ini ialah tidak ada protection langsung di atas hak-hak milik manusia, hartabenda, tidak ada di dalam Usul ini. Tetapi di dalam Perlembagaan kita ada the right to guarantee the proprietary rights of persons. Ini bermakna Perlembagaan kita lagi banyak mutu dan pengharganya jika dibandingkan dengan apa yang diminta Majlis ini mengakui dan

mengesahkan sekarang. Oleh sebab kita ada lebih banyak lagi jaminan di atas human rights ini, maka di sini saya suka menyatakan dan mengajak semua Ahli Dewan ini menolak usul ini.

Kita tahu apa yang penting di sini ialah remedy atau procedure redressing. Misalnya, jika berlaku hak kita dicerobohi oleh pihak berkuasa Kerajaan, kita boleh pergi ke mahkamah. Mahkamah yang ada di dalam negara ini yang boleh dengan seberapa cepat menentukan adakah tidak hak-hak asasi (fundamental liberties), itu dicerobohi oleh pihak berkuasa. Mengikut administrative procedure seperti writ of habeas corpus, writ of certiorari dan writ of mandamus. Ini semua ada, tetapi tidak ada procedure itu yang dimaktubkan di dalam Covenant ini, hanya apa yang dikatakan mengikut Artikel 29, "Menubuhkan Jawatankuasa" di mana kita boleh tulis sahaja kepada Jawatankuasa itu dan siapa yang akan menjadi party kepada Covenant ini akan membawa perkara itu, tulis surat pula. Adakah ini satu effective procedure untuk redressing, untuk memperbaiki hak-hak manusia yang telah dicerobohi oleh pihak berkuasa, tetapi sebaliknya ada procedure kita, kita telah mengadakan administrative law. Ada undang-undang kita yang mana telah disahkan oleh Parlimen as Acts of Parliament atau Perlembagaan ataupun undang-undang negeri, di mana common law principle applies. Jika common law principle boleh dijalankan, maka di sini tidak ada alasan mengatakan hak asasi manusia tak boleh diperbaiki, dibela di mahkamah jika mereka itu dicerobohi.

Sungguhpun ianya telah mula berkuatkuasa sekarang, tetapi ianya bukanlah suatu undang-undang universal dalam erti kata bahawa ianya mengikat tiap negara Covenant itu hanya mengikat negara-negara yang telah mengesah dan menerimanya. Sepertimana saya telah katakan, hanya 39 buah negara sahaja daripada 149 negara anggota Bangsa-bangsa Bersatu telah mengesahkan dan menerimanya. Sementara 110 buah negara bukanlah pihak-pihak kepada Covenant ini. Dalam

lain perkataan, Covenant ini berkuatkuasa terhadap kurang daripada $\frac{1}{3}$ daripada negara-negara anggota Bangsa-bangsa Bersatu. Di sini patutlah diingatkan bahawa di antara 39 buah negara yang telah menjadi pihak kepada Covenant itu, beberapa negara telah menyatakan kesangsian mereka terhadap setengah peruntukan Covenant itu ataupun daripada 39 buah itu ada negara yang telah pun acceded ataupun telah ratify membuat reservation. "Aku tak bersetuju dengan Artikel 2 kerana begini-begini.... Aku tak bersetuju dengan Artikel 9, ini dia sebab-sebabnya...."

Di sini saya suka mengingatkan kepada Dewan ini sungguhpun 39 buah negara ini telah mengesahkan tetapi dengan reservation, pada dasarnya Covenant ini mengandungi peruntukan berhubung dengan hak asasi dan kebebasan individu dalam satu-satu negara. Hak dan kebebasan itu termasuklah, antara lain, hak terhadap nyawa, kebebasan dan keselamatan diri, larangan daripada pengabdian dan penghambaan kebebasan bergerak dan kediaman, hak ataupun kebebasan untuk berfikir, berperasaan dan beragama, hak untuk memberi pendapat, dan kebebasan bercakap.

Tuan Yang di-Pertua, kebebasan bercakap sebenarnya seperti juga kebebasan yang lain, kebebasan untuk berhimpun dengan aman seperti yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka "right to assemble" dan juga kebebasan untuk menubuhkan persatuan (right to form association). Saya suka menyatakan di sini, sungguhpun kebebasan bercakap membenarkan kita bercakap apa yang kita hendak cakap, tetapi ada limitation. Umpamanya, saya tak boleh mengatakan Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka itu adalah pencuri dan penyamun. Saya tak boleh kata macam itu. Jika betul-betul tidak ada limitation di atas kebebasan ini, tentulah saya boleh bercakap begitu, tetapi ada undang-undang menentukan jika saya kata macam itu, dia pun lawyer juga, dia akan dakwa saya di mahkamah (defamation) mungkin saya kena bayar, jika character dia berharga \$10 juta saya kena

bayar \$10 juta, kalau 1 sen, kena bayar 1 sen. Jadi saya tak boleh katakan dia penyamun dan pencuri tanpa sebab. Jadi ini bermakna freedom of speech is limited dan tak boleh kita bercakap mengikut apa sesuka hati sahaja. Dan saya tak boleh bercakap perkara yang tidak betul, kerana itu adalah menyalahi undang-undang. Sama juga sekatan-sekatan mengenai kebebasan untuk bergerak yang mana kebenaran bagi satu-satu kebebasan untuk bergerak itu bukanlah boleh pergi bergerak ke mana-mana tempat sahaja. Jika ada kebebasan 100% makna kebebasan bergerak, jadi saya boleh masuk ke rumah Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka atau Ahli dari Seremban atau rumah Tuan Yang di-Pertua sendiri tanpa kebenaran. Kalaupun ada kebebasan 100% demikian itu saya boleh masuk tanpa kebenaran. I can enter your house with impunity. Tetapi jika Tuan Yang di-Pertua kata saya tak boleh masuk, maka saya terpaksa meninggalkan tempat itu, oleh sebab sesebuah rumah itu mengikut undang-undang, one's house is one's castle. Jadi ada hak tanggungjawab untuk mempertahankan kuasa-kuasa, harta-benda, suami-isteri dan anak-anak orang yang empunya rumah itu. Begitu juga di atas apa yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka itu, dia tidak ada kebebasan untuk dia pergi ke Sabah dan kedua kali ke Sarawak. Tentulah ada sebab-sebabnya dia tidak dibenarkan. Tak perlulah pula saya terangkan oleh sebab pada masa itu saya tidak ada terlibat dalam Kerajaan. Tetapi memang ada kuasa yang boleh menahan kebebasan bergerak oleh satu-satu sebab. Ini bermakna kebebasan untuk bergerak atau freedom of movement is not unlimited, it is restricted within limitation.

Hak dan Kebebasan di atas tidaklah sekali-kali mutlak. Di dalam masa darurat awam yang mengancam kehidupan negara dan yang ujud adalah diistihar secara rasmi pihak-pihak negara kepada Covenant, boleh mengambil langkah-langkah bagi mengelakkan tanggungan-tanggungan mereka di bawah Covenant itu. Covenant itu juga mengadakan peruntukan bagi menubuhkan satu Jawatankuasa

yang dikenali sebagai Jawatankuasa Hak manusia yang terdiri dari 18 ahli-ahli dari rakyat negara yang menjadi pihak parties to the Covenant, walaupun Covenant memper-untukkan bahawa tiap-tiap ahli berkhidmat atas sifat dirinya dia tidak boleh menyatakan bahawa dia mesti bebas dari Kerajaannya. Tugas Jawatankuasa itu ialah untuk mengkaji laporan-laporan yang diserahkan oleh pihak-pihak negara-negara. Di bawah perkara 41 Covenant itu, sesuatu negara boleh membuat aduan kepada Jawatankuasa terhadap satu negara lain dengan syarat bahawa kedua-dua negara telah bersetuju dengan cara itu.

Sebagai tambahan kepada Covenant itu adalah juga optional protocol pada Covenant itu untuk mencapai maksud-maksud Covenant itu selanjutnya dan melaksanakan peruntukan-peruntukannya. Setakat ini optional protocol itu telah disahkan oleh 14 buah negara. Acara pengesahan berlainan di antara satu negara dengan satu negara. Ini tidak bermakna bahawa Malaysia tidak menganggap penting soal hak-hak dan kebebasan individu itu. Pada pendapatan Kerajaan Perlembagaan kita mengadakan peruntukan mengenai hak-hak yang lebih banyak, hak-hak asasi itu adalah dijamin di bawah Perlembagaan kita dan tidak siapa pun perlu khuatir bahawa dengan tidak ada menerima Covenant itu seseorang individu yang mendakwa hak asasi yang dijamin di bawah Perlembagaan itu telah dicabul dan tidak boleh mendapat pembelaannya di dalam negaranya. Dalam negara ini ia sentiasa boleh mendapat pembelaannya daripada mahkamah sepertimana saya telah sebutkan tadi. Jika sebaliknya, perkara itu dirujukkan kepada Jawatankuasa Hak Manusia sebagaimana diperuntukkan dalam Covenant itu maka Jawatankuasa itu hanya boleh mengkaji kes itu dan menghantarkan commentnya kepada pihak-pihak negara.

Bagi kita sekiranya dibuktikan di hadapan Mahkamah bahawa hak-haknya telah dicabul ianya nescaya boleh mendapat pembelaan dari Mahkamah. Tidak perlulah bagi saya menyatakan di sini bahawa sistem Kehakiman kita

adalah satu sistem yang terbaik dalam dunia hari ini. Kebebasan Kehakiman yang dijamin di bawah Perlembagaan telah berurat-umbi dengan teguhnya. Oleh itu, saya tidak teragak-agak mengatakan bahawa Hakim-hakim kita adalah orang yang berkelibar dan berkeutuhan tinggi dan dalam menjalankan tugas-tugas mereka yang berat itu mereka tidak pernah menunjukkan perasaan gentar dan berat sebelah.

Tuan Yang di-Pertua, sekejap tadi kita telah mendengar iaitu satu Bil untuk meminda saraan Hakim-hakim dan juga kita mendengar hujah-hujah yang mana telah nyata iaitu Hakim-hakim kita telahpun dalam masa kita mendapat Kemerdekaan ini telah menjalankan tugasnya dengan begitu bebas dan begitu teguh mengikut undang-undang. Apa yang dikatakan mungkin oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka juga dan saya suka menyatakan di sini Kerajaan sebagai Kerajaan berdemokrasi dan juga berprinsip Rule of Law mestilah mengamalkan kepada tiga separation of powers — Executive, Judiciary, and Legislative. Dan saya suka menyatakan di sini pengalaman ini akan tetap kukuh dijalankan mengikut prinsip demokrasi dan mengikut prinsip rule of law mana barangkali Yang Berhormat dari Kota Melaka sebagai Peguam tahu the principle of justice iaitu seorang jurist Perlembagaan yang terkenal yang telahpun mengemukakan the principle of separation of powers yang saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Kota Melaka merojokkan kepada Artikel 9 kepada Covenant ini yang berbunyi:—

“Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be subjected to arbitrary arrest or detention. No one shall be deprived of his liberty except on such grounds and according to such procedure as are established by law.”

Dan kita boleh lihat, Tuan Yang di-Pertua, di atas hal-hal ini semua kita ada undang-undang di dalam negara kita sendiri yang

menjamin iaitu jikalau tiap-tiap satu orang telah dianiayakan oleh pihak berkuasa ada undang-undang. Jikalau ditangkap mengikut undang-undang, saya dengar tadi Attorney-General mengatakan ada writ of Habeas Corpus. Jika seorang ditahan dan dipukul oleh Polis seperti kata Yang Berhormat dari Seremban dan Yang Berhormat Kota Melaka. Dakwaan telah dibawa dan kita telah lihat jika ada bukti maka boleh bawa ke Mahkamah dan ada kes yang telah berjaya. Jadi ada redressing and remedies yang mana undang-undang dalam negara kita memberikan jika satu hak asasi manusia dicabul atau dicerobohi oleh pihak-pihak berkuasa.

Artikel 9 (2) saya telah katakan tadi iaitu perlu diberitahu apakah salah mereka di sepertimana dalam Principle Christie Lisenzky. Yang Berhormat juga merojokan kepada Artikel 10. Inipun semacam juga sepertimana saya kata ada undang-undangnya. Kita boleh lihat dan dengar dakwaan telah dibawa di Mahkamah di bawah Seksyen 352 Penal Code, mendakwa anggota Polis jikalau ada bukti. Dan jikalau Polis itu menahankan satu-satu manusia dengan tiada mengikut undang-undang ada course of actionnya iaitu forced imprisonment yang boleh didakwa di mahkamah orang yang menangkap dan juga kalau Kerajaan terlibat maka Kerajaan bersama-sama akan terlibat jika didapati salah akan membayar damages kepada pihak yang mendakwanya.

Artikel 12 Yang Berhormat telahpun kemukakan liberty of movement, ia kata ia tidak boleh pergi ke Sabah dan Sarawak. Jika tidak ada sebab-sebab, saya rasa tidak ada sebab tidak boleh dia pergi. Jadi sebab itulah saya suka mengatakan di sini perlu diingatkan jikalau liberty of movement ini tidak dipraktikkan, saya rasa kita tidak dapat begitu mudah perjalanan kita hendak pergi ke mana-mana seperti dikehendaki oleh seseorang manusia itu.

Saya telah mendengar rakan-rakan saya sebelum ini bercakap berapa buahkah negara

telahpun mengesahkan di atas perkara ini dan boleh dikatakan tidak lebih daripada dua buah negara daripada Asia ini yang telah mengesahkan Covenant ini. Saya suka mengatakan dari segi menghormati human rights takkala Yang Amat Berhormat Datuk Perdana Menteri berbincang dengan Presiden Carter — saya ada bersama — salah seorang daripada Menterinya telah memuji Malaysia di atas human rights. Ahli-ahli Yang Berhormat tahu iaitu Carter Administration adalah satu Administration yang meletakkan morality begitu tinggi. Barangkali beliau ini ialah seorang guru (serman preacher). Jadi, sense of morality kepada Carter Administration adalah tinggi. Dalam perbincangan itu saya suka quote di sini dia telah memuji Malaysia salah sebuah negara yang betul-betul memegang di atas prinsip demokrasi dan rule of law, fundamental liberty dan hak-hak asasi. Kita patut sanjung tinggi di atas pujian-pujian itu yang dibuat. Bukan itu sahaja pujian terhadap negara ini tetapi saya sebagai Menteri Luar Negeri telahpun disebut oleh banyak negara di atas keadilan, reasonableness, moderatannya pandangan-pandangan yang diberikan kepada Malaysia baik dari segi human rights, dari segi apa sekalipun. Kita disifatkan sebagai sebuah negara yang betul-betul memegang kepada Charter of the United Nations dan amalan yang perlu diamalkan oleh anggota-anggota Bangsa-bangsa Bersatu.

Tuan Lim Kit Siang: Untuk penjelasan. Tadi saya ada mendengar Yang Berhormat Menteri berkata bahawa ada pujian dibuat oleh seorang Menteri dalam Carter Administration atau Carter sendiri?

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Seorang Menteri bersama dengan Carter.

Tuan Lim Kit Siang: Adakah Carter sendiri memuji?

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Dia ada bersama di persidangan itu. Silence is acceptance.

Tuan Lim Kit Siang: Adakah pujian yang diberikan itu kuat dan dia dengar?

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Kalau tidak pekak, saya rasa dengarlah (*Ke-tawa*). There is a presumption of ability to hearing also, if there is a presumption of innocence.

Tuan Yang di-Pertua, saya datang kepada presumption of innocence yang telahpun dikatakan oleh Yang Berhormat dari Kota Melaka. Tuan Yang di-Pertua,

"Article 14 — Everyone charged with criminal offence shall have the right to be presumed innocent until proved guilty according to the law."

This is a common phraseology di dalam menuntut undang-undang iaitu Pendakwa mestilah prove beyond reasonable doubt the guilt. Saya suka mengatakan Malaysia mengamalkan dan mempraktikkan undang-undang law of evidence procedure iaitu tiap-tiap orang dibawa ke mahkamah mesti dipresumekan innocent sebelum diberikan bukti-bukti iaitu mereka itu didakwa ke mahkamah itu bersalah. Saya suka mengatakan kita tidak langsung menolak dan memansuhkan prinsip presumption of innocence ini tetapi Yang Berhormat dari Kota Melaka mengatakan dengan adanya Essential (Security Cases) Regulations yang dikeluarkan baharu-baharu ini maka presumption of innocence ini telah dimansuhkan. Ini saya nafikan — tidak. Saya rujuk kepada PUA 320, jika Yang Berhormat dap satu copy....

Tuan Lim Kit Siang: Saya tidak ada.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Tolong bangun (Kepada Tuan Lim Kit Siang) kalau hendak bercakap.

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Saya akan beri; jangan gopoh. Ini dibuat pada tahun 1975, kalau buka PUA 320 tahun 1975 tidak payah mengikut tarikh — tahun 1975

Yang Berhormat akan dapat dan dipinda pula dengan PUA 362/75: di situ mengatakan kalau mengikut procedure yang ada mengatakan Channel of Construction of words contained in the Regulations, saya suka mengatakan presumption of innocence tidak dimansuhkan langsung hanya the onus of proof is called upon straightaway at the close of the case of the Prosecution. Itu sahaja perbezaannya. Tetapi masih lagi saya katakan di sini, Tuan Yang di-Pertua, the accused is innocent until his defence iaitu bermakna setelah kes defence itu tutup dan apabila Hakim menetapkan dia itu bersalah maka presumption of innocence itu habislah jatuh. Walau begitu pun, Tuan Yang di-Pertua, saya suka mengesahkan lagi strengthen and enforce my argument to the fact that we still can do that. Kita masih lagi boleh memansuhkan undang-undang biasa kerana Covenant ini berkata dalam Artikel 4, in time of emergency atau jika masa darurat kita boleh pinda semua dengan syarat undang-undang itu diluluskan di Dewan yang mulia ini termasuk Ahli Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang: Kita tentang.

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Bolehlah sekali sekala kalau hendak kacau-pun. Tuan Yang di-Pertua, Artikel 4 berbunyi demikian:

"In time of a public emergency which threatens the life of the nation and the existence of which is officially proclaimed the State parties to the present Covenant may take measures derogating from the obligations under the present Covenant to the extent strictly required by the exigencies of the situation provided that such measures are not inconsistent with the other obligations under international law and do not involve discrimination purely on the ground of race, colour, sex, language, religion or social origin."

Ini satu lagi yang kedua — Sub-section of Artikel 4 mustahak., Yang Berhormat daripada Kota Melaka. It says:

"No derogations from Articles 6, 7, 8 (1) and (2), 11, 15, 16 and 18 may be made under this provision."

Article 14 (2) tidak ada — Presumption of innocence. Jadi ini bermakna jikalau pun kita mengesahkan ini, jikalau tidak ada emergency pun kita boleh take-away the rule under the Law of Evidence, i.e. presumption of innocence itu.

Tuan Yang di-Pertua, presumption ini ialah satu cara, bukan undang-undang. It is a procedure of Rule of Evidence. We have so many presumptions — legal presumption, rebuttable presumptions, irrebuttable presumptions and so on. Ini semua kita tahu. Ahli Yang Berhormat itu senyum, dia tahu maknanya. Jadi ini adalah salah satu daripada aturcara Law of Evidence yang mana dipromulgatekan oleh tiap-tiap satu negara. Jadi jikalau tidak ada emergency sekalipun, jikalau kita menjadi ahli Covenant ini sekalipun, ini bukan bermakna kita tidak boleh meminda satu aturcara peraturan di dalam Law of Evidence iaitu taking away, memansuhkan the rule of presumption of innocence itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka mengatakan di sini sangatlah penting bahawasanya Undang-undang ini kita mengingatkan tidak perlu kita mengesahkan oleh sebab kita mencukupi, lebih dari mencukupi apa yang termaktub di dalam Covenant ini.

Tuan Yang di-Pertua, banyak yang menyokong usul ini membawakan iaitu bersabit dengan tahanan-tahanan politik, membawakan iaitu baik Members of Parliament di Dewan ini juga ada ditahan. Saya suka mengatakan tahanan itu sepertimana Yang Berhormat yang menyokong usul ini tahu, tahanan itu adalah ditahan di bawah Undang-undang ISA (Internal Security Act, 1960). Undang-undang itu dibuat, dipromulgatekan di bawah Artikel 149 pada Perlembagaan kita.

Artikel 149, Perlembagaan kita berbunyi demikian:—

"(1) If an Act of Parliament recites that action has been taken or threatened by any substantial body of persons, whether inside or outside the Federation —

- (a) to cause, or to cause a substantial number of citizens to fear, organised violence against persons or property; or
- (b) to excite disaffection against the Yang di-Pertuan Agong or any Government in the Federation; or
- (c) to promote feelings of ill-will and hostility between different races or other classes of the population likely to cause violence; or
- (d) to procure the alteration, otherwise than by lawful means of anything by law established; or
- (e) which is prejudicial to the security of the Federation or any part thereof,

any provision of that law designed to stop or prevent that action is valid notwithstanding that it is inconsistent with any of the provisions of Article 5, 9 or 10....." dan sebagainya.

Jadi saya suka mengatakan, Tuan Yang di-Pertua, apa yang penting ialah tahanan-tahanan ini dibuat ialah oleh sebab keselamatan negara, keamanan negara, ketenteraman negara, bukan politik langsung, tidak ada. Jikalau tidak ada sabit berkaitan dengan security, saya rasa perkara ini akan berjaya jikalau dibawa ke Mahkamah di bawah Writ of Habeas Corpus, dan tidak ada lagi pada masa sekarang ini kerana perkara-perkara ini ada bukti. Tahanan ini berkaitan dengan security dan kita tidak akan membuat undang-undang ini jikalau tidak ada berkaitan dengan security. Keselamatan negara adalah terancam.

Tuan Lim Kit Siang: (*Bangun*)

Tuan Azahari bin Md. Taib: Adakah Yang Berhormat mahu minta penjelasan?

Tuan Lim Kit Siang: Ya. Yang Berhormat Peguam Negara pun ada di sini. Adakah mahkamah-mahkamah mempunyai kuasa untuk review tahanan-tahanan yang ditahan atas alasan security apabila Menteri kata seorang ditangkap atas sebab-sebab security. Mana ada peluang untuk review?

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Tuan Yang di-Pertua, kita ada aturcara yang mana membuatkan Yang Berhormat sendiri tahu, iaitu tiap-tiap 6 bulan ada reviewnya oleh seorang dalam jawatankuasa yang dipengerusikan oleh bekas hakim ataupun orang yang layak menjadi hakim, at least 10 years experience dalam Judicial Service ataupun sebagai peguam, supaya mereka ini betul-betul bebas dan impartial untuk memerhatikan dan mereviewkan tiap-tiap satu kes yang ditahan itu. Ini telah menjamin hak asasi manusia. menjamin fundamental liberties tiap-tiap manusia. Kepentingan, keselamatan, ketenteraman, demokrasi bukan demokrasi ini, saya rasa apa yang berlaku di tiap-tiap satu negara tentulah penting diambil perhatian oleh pihak yang berkuasa yang bertanggungjawab kepada keamanan. Pemimpin dan parti yang berkuasa sekarang ini bertanggungjawab kepada negara, kepada semua rakyat jelata yang ada dalam negara kita, maka perlulah mengambil apa sahaja tindakan untuk menjamin keamanan, ketenteraman dan keselamatan supaya perkara ini tidak akan berlarut di atas keancaman yang mungkin akan timbul jikalau tidak diambil satu tindakan yang tegas dan tertentu untuk mengawalkan dan menjaga keselamatan ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka merujuk kepada Undang-undang ISA dan preamble yang dibuat oleh Parlimen pada tahun 1960 dahulu. Saya hendak baca sedikit

sahaja — preamblenya berbunyi sedemikian:—

“NOW THEREFORE, pursuant to Article 149 of the Constitution, BE IT ENACTED by the Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong with the advice and consent of the Dewan Negara and Dewan Rakyat in Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:”

Jadi daripada preamble inilah, Tuan Yang di-Pertua, iaitu Undang-undang ini dibuatkan di bawah Perkara 149 supaya menjaga keamanan sepertimana yang saya telah sebutkan di atas perkara-perkara yang mengjustifykan undang-undang ini dibuat oleh sebab jikalau tidak ada mungkin saya rasa kita semua termasuklah Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian tidak dapat hadir di sini membincangkan perkara yang kita bercakap di atas hal Covenant ini.

Tuan Yang di-Pertua, ...

Tuan Azahari bin Md. Taib: Yang Berhormat Menteri, adakah panjang lagi? Kalau panjang, sila sambung esok, sebab sekarang sudah sampai waktu yang patut saya tangguhkan mesyuarat ini. Yang Berhormat boleh sambung besok.

Tengku Datuk Ahmad Rithauddeen Al-haj: Baik, terima kasih.

Tuan Azahari bin Md. Taib: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya tangguhkan mesyuarat ini hingga pukul 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.